

Uj Kelet
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Barou L. Pop
 Telefon: 8-77. Előfizetési árak: havonta 116, negyedévre 326, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldi: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hír- és közértesítő díjazás szerint. Az „Uj Kelet” az ország és belföldi híradás, egyetemes politikai napilapja. Cikkeinek tanulmányos és a forrás megjelölésével szolgálnak meg.

UJ KELET

ESZÉK-PALÉSTINAI NAPILAP

Szociális levelet nem fogadjuk el - Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő Dr. Márton Erőc. Felelős szerkesztő János Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Radu Bogdan. Strada Matei Bala 4.
 Vasárnap, 1-30. szept. 1.
 5095. EV. XVIII. ÉV. ELŐL. 3. 195. SZÁM.

Az a bizonyos statisztika

Sok egyéb baj között az is nagy baj ebben az országban, hogy semmire sincsen rendes statisztika. Már öt éve annak hogy tömegtelen pénzért megszámláltuk mindnyájunkat, életet és holtakat, embereket és állatokat, akárc a román ég borul és még mindig hírhavamva nincsen a népszámlálási eredmények gyűjtésményes csoportosításának.

A statisztika a legexaktabb tudomány, ami nélkül nincsen szociológia, történelemírás, közgazdaság, de tisztességes publicisztika sem.

Tőlünk nyugatabbra mindenre van statisztika. Hogy hány liló kávét iszik meg az ország naponta, vagy hogy hány ember beszél egy vagy két idegen nyelvet valamelyik városban.

Nálunk sokkal kevésbé komplikált kérdésekre sem tud felelni a statisztikai hivatal. Többek között mai napig senkinek sem tudja pontosan, hogy hány zsidó él az országban, miből élnek, mivel foglalkoznak vagy hogyan kinlódnak. Amint hogy arról sem készült statisztika, hogy voltaképpen hány idegen alattvaló pusztítja a román kenyereit.

És mert statisztika nincsen, az uszító jobboldali sajtó nyugodtan riaszthatja a jámbor közvéleményt milliókra menő zsidókkal, akik mindannyian milliomosok és százezrekre menő Romániában kenyereket pusztító külföldiekkel, akik természetesen szintén mind zsidók.

Csak véletlenül kerül nyilvánosságra egy-egy statisztikai adat, amely persze halomra dönt minden hazugságot.

Nistor munkügyi miniszter nyilatkozatából kiderül például, hogy csak 40.000 külföldi alattvaló él az országban, azok sem zsidók, hanem görögök, szerbek, olaszok és magyarok.

Ezen a ponton nem lehet hát árnadni az „országot előzőlő zsidókat”.

De mit számít a statisztika az antiszemita sajtónak.

A népus sakkhuzása

Régi és találó megállapítás, hogy amióta az angolok elvesztették uralmukat a föld felett, az emberek sem védekeznek anyagi eszközökkel, ha megármadt érdekelőkről van szó.

Természetes és előrelátható volt tehát az is, hogy az abessziniaiak az olasz háborús fenyegetések hatása alatt és a mozgósított olasz hadosztályok közvetlen közelében, minden állítólagos primitívességük mellett sem fogtak hinni abban, hogy a pusztító jákarakat megmennti őket a tankok és repülőgépek támadásaitól.

Abesszinia katonailag kétségtelenül hátrányban van, sőt veszélyes hátrányban van Olaszországgal szemben, bár földrajzi helyzete és a színes népek szolidaritása lényegesen megkönnyíti védekezési lehetőségét.

Az abessziniaiaknak tehát olyan eszközökkel kellett előbb-utóbb gondoskodniuk, amelyek túl a stratégiai lehetőségeken, biztosítják védelmi harcuk pozícióját. A nagyhatalmi aspirációk ütközési közé állítva, kétségtelenül nehéz volt megtalálni ezt a védekezési lehetőséget, de végül is megtalálták és bár a nyújtott segítségnek borsos ára van, mégis valószínűleg többet ér a kényre-kedvre való kiszolgáltatottságnál.

Abesszinia császára nagyon hathatós ponton kezdte ki az olaszok abessziniai aspirációját. Azon a ponton, amely kétségkívül a legérzékenyebben érinti az olasz igényeket, amelyek a konfliktus első pillanatától kezdve az abessziniai természeti kincsek feltélen birtokba-vételére és kizsákmányolására irányultak és irányulnak.

Ezeket az aspirációkat nagyon komoly veszély fenyegeti. A távirati irodák egyöntetű jelentése alapján közölt hírek szerint a népus hetvenöt évre egy angol-amerikai pénzcsoportnak adta ki koncesszióba az abessziniai természeti kincsek kiaknázási jogát s ezzel, ha nem is éppen fegyveres, de olyan politikai és gazdasági értékű feltételt accomplit formált, amelyre az olaszok minden bizonytalansággal nem számítottak.

Hogy az amerikai és az angol tőke, főleg pedig a petrolium-tőke milyen eszközökkel szorította megvédeni a maga pozícióját, ha kell, hatalmi eszközökkel is: arra napjaink történetében is elég példa akad a mexikói, a ni-

Miért követelik a hitelezők ismét külföldi ellenőr beállítását a Banca Nationalához

Holtpontra jutottak Badulescu alminiszter párizsi tárgyalásai

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul értesülése szerint a kormány szeptember hó folyamán nagyobb szabású politikai manőverrel rendez, amelynek helyett és időpontját még nem állapították meg. Valószínűnek tartják azonban, hogy Craiován lesz a kormány-párti nagygyűlés, amelynek keretében a miniszterelnök ki fogja fejteni a kormány álláspontját a napirenden lévő kérdésekről. Tatarescu válaszul fog a nemzeti parasztpárt kormánybuktató akciója során a kormányban szemben elhangzott kritikákra. Kormánypárti körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Tatarescu beszédének, aki ez alkalommal körvonalazni fogja a kormány jövőbeni politikai orientációját.

A belpolitika legaktuálisabb kérdése egyébként a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások ügye. A szerdai minisztertanács végetért anélkül, hogy a sajtónak kommunikált adatok volna a történetéről. Ennek a minisztertanácsnak összehívására az adott okot, hogy mint a Zorile írja, a hitelezőkkel folytatott tárgyalások holtpontra jutottak. Badulescu pénzügyi alminiszter közölte a kormánnyal, hogy hazaér, miután nem látja értelmét annak, hogy továbbra is a francia fővárosban tartózkodjék. Kormánykörökben optimista verziók tartották magukat ezzel kapcsolatosan. Azt mondták, hogy Badulescu csak azért tér vissza az országba, hogy instrukciókat kérjen és kapjon a kormánytól és a legközelebbi időn belül folytatja a tárgyalásokat Párizsban. A pénzügyminiszterhez közel álló körök úgy nyilatkoztak, hogy a külföldi hitelezők évben hozzájárultak a román tartozásoknak áruban való törlesztéséhez és hogy a Badulescu által

megszakított tárgyalások a román járadék papír-birtokokos képviselőinek szabadságáról való visszatérése után folytatódni fognak.

Ezzel szemben nem hivatalos pénzügyi körökben azt állítják, hogy a helyzet egészen más. A külföldi hitelezők elvben csak ugyan hozzájárultak a román javaslatokhoz. Ezeknek elfogadását azonban attól teszik függővé, hogy a külföldi ellenőr ismét elfoglalja helyét a Banca Nationalánál és a jegybank garanciája a jövőben a tartozások rendes törlesztését. A román tartozások áruban való fizetése esetére a külföldi hitelezők egy megfigyelői posztot kívánnak az import-export hivatal mellett teremteni, amelyet ugyancsak a külföldi hitelezők tanácsának megbízottja töltene be. A kormány nem foglalt állást sem pro, sem kontra a külföld követelésével szemben és átengedte az időnek a kérdés elintézését. Mindenesetre igyekezni fognak a román kormány megbízottai oda hatni, hogy egy új Auboin-periódus elkerülhető legyen.

A nemzeti parasztpárt a politikai vakáció elhárításával ugyancsak felvette tevékenységét. A párt vezetői Mihaleche lakásban értekezletet tartottak, amelyen Madgearu tett jelentést a politikai helyzetről és a párti társaság tevékenységéről. Ezután megállapították a pártvezetőség legközelebbi ülésszékének tárgyszorozatát, az ülés időpontját azonban nem jelölték ki, miután a pártvezetőség összes tagjai még nem tartózkodnak valamennyien a fővárosban.

George Bratianu, aki karlsbadi nyaralásáról tegnap visszaérkezett a fővárosba, szeptember 15-én, pártjának búzamegyei kongresszusán, ugyancsak nyilatkozni fog a belpolitikai helyzetről.

caragui felkelések eseményeit ismerve, vagy a Deterding és más tröszt-fejedelmek által finanszírozott politikai megmozdulásokból.

Nehezen tételvezhető fel annak valószínűsége, hogy az angol-amerikai pénzcsoport, mely milliókat szándékozik befektetni az abessziniai természeti kincsek kiaknázásába, szó és minden ellenállás nélkül fogja törüni, hogy az olasz-abesszin háború kapcsán az olasz csapatok fegyveres erővel foglalják el azokat a területeket, amelyet a népus sakkhuzása nekik juttatott.

Ennek a pénzcsoportnak meg lesz az eszköze és ereje ahhoz, hogy az abessziniaiak függetlenségi és nemzeti ellenállását minden eszközzel, elsősorban tehát a pénz és a fegyver erejével támogatassák, még abban az esetben is, ha a Népszövetség — látszatra — szabadkezet fog biztosítani a készülő véres események folyásának.

Valószínű tehát, hogy az angol-amerikai pénzcsoportnak juttatott koncesszióval új fejezet és új fordulat kezdődik az olasz-abesszin vizálly eseményeiben.

A tizennegyedik hely

Husz nemzet részvételével folyik már közel két hete a varsói sakkolimpiász. A résztvevő nemzetek között megjelent az épülő Palesztinai zsidó csapata is, amely a verseny 17-ik fordulóján a 14-ik helyet foglalja el. Még két forduló és az izgalmas Olimpiász máj közöseli befejeződik.

A palesztinai csapat 14-ik helye husz résztvevő között nem érdemel kiemelkedőbb említést. Sokkal fiatalabb az ország és sokkal kevésbé konszolidáltabb, semmint hogy idő és lehetőség volt volna a palesztinai zsidóság sakktehetségeinek kifejtésére. Az ilyen hajszolt tempóban folytatott mérkőzésekhez

(napj két játszma!) a szükséges rutinnal sem rendelkeznek a palesztinai versenyzők.

De mindenesetre hamis képet alkotna magának a versenyről az, aki a zsidó sakkokozók értékét Palesztina helyezése alapján ítéli meg.

Mert a zsidó sakkokozók vezető szerepet játszanak a varsói olimpiádon. A sakkjátéknak nem volt még egy oly kiválóan képzett lendületes és szípkázóan ötletes mestere, mint dr Lasker Emanuel, az egykori világbajnok és zsidók közül kerülnek ki ma is a sakk-tudomány legjobb teoretikusai.

A varsói olimpiádon az egyéni verseny első helyezettje az amerikai együttes erőssége: a zsidó Horovitz. Az Egyesült Államok csapata Horovitz és két másik zsidó játékos teljesítményei révén az első helyet foglalja el, holott az első amerikai gámrura ott-hon maradt és vele együtt a világbajnoki cím egyik jogos várományosa, az alig husz éves zsidó Reschevski. A második helyen áll Lengyelország legjobb játékosai Friedman B., Friedman H. és a kitűnő cionista munkáspárti vezető: Tartakover dr. A negyedik helyen áll Magyarország csapatában Lillenthal, Havasi Kornél, Steiner Lajos és a 18 éves Szabó László szereznék megbecsülést a magyar névnek, a hatodik helyet elfoglaló cseh-szlovák csapat erőssége az ugyancsak világbajnok-jelölt Flohr és a hetedik helyet elfoglaló Ausztria Grünfeld és Elikasesz révén ér el sikereket.

Palesztina 14-ik helye ilyen körülmények között határozottan imponálónak mondható.

Mert ha ezzel a zsidó konkurrenciával szemben a palesztinai csapat öt másik nemzetet maga mögött hagyva, a 14-ik helyet tudta biztosítani, úgy ez arról tanuskozik, hogy a sakkjáték az épülő országban már is jobb reményekre jogosító nívót ért el.

Arab fejedelmek találkozója

Az elmúlt hetekben két arab fejedelem találkozója nagy szenzációt jelentett Palesztina és Transzjordánia arabjai számára. A Nedjedben uralkodó Emir Saud meglátogatta a transzjordániai Emir Abdallah Ammanban. Ez a látogatás az ország politikai notabilitásai számára nagy jelentőségű volt, míg a néptömegek számára jó alkalom nagyarányú ünnepek rendezésére. Mialatt az Emir Nyugat-Palesztinában tartózkodott, hívei óriási ovációkat rendeztek tiszteletére. Egészen távolról vidékekről beduinok jöttek nagy csapatokban, szép lovasbravurokat mutattak be; az asszonyok és gyermekek ünnepekben jelentek meg, egész falvak népe naphosszat várt az utak mentén, hogy az Emir kisérte elvonuljon és hogy hódolhassanak nekik. Az arab fejedelem autója nagynehéz tudott csak áttörni a dusan felbőgözött és diadalpapukkal díszített városok utcáin. A tömeg közül mindenki látni akarta a fejedelemet, mindenki a közpöbe akart jutni, amit az Emir kisérte nem is igyekezett meggátolni. A keleti fejedelmek ritkán rendeznek parádés felvonulásokat, de ha egyszer-egyszer mutatkoznak a nép előtt, akkor ők maguk is akarják, hogy mindenki lássa és megismerje őket.

A legteljesebb bizalom nyilatkozta meg ilyenkor az uralkodó részéről a nap háni. És jaj lenne annak, aki merénylőt kisérte meg ilyenkor. Nemcsak öt es családját irtanák ki, hanem a fau népét is, ahonnan származik. Begyökerezett babona az araboknál, hogy ilyen alkalmat politikai ellenszennek kirobbanására örök ok felhasználni.

Az arab sajtó is ünnepelte ezt az alkalmat. A hasimita és a saudita uralkodó családok képeivel jelentek meg az újságok hasznan és terjedelmesen ismertették az Emir utját. Leírták, hol ünnepeltek és milyen ajándékokat kapott az uton, kik voltak a kíséretében, kik köszöntötek a bankettekben, amiket nagyszámban rendeztek a ritka vendég számára.

Az angol hatóságok reprezentánsai is megfelelő tiszteletben részesítették az emirt, akit a diplomáciai testület is fogadott Jeruzsálem vasutállomásán. Az állomás előtt katonai dísz-század tisztelet: a fejedelem előtt, aki kíséretével a kormányzó palotába hajtott és itt is nagy tiszteletadások központja volt. Az ünnepeket Transzjordániában folytatták, ahol Abdallah Emir fejedelmi vendégét pompás drágakövekkel kirakott karddal ajándékozta meg. Nagyon szép, keleti színektől duzzadó festői látványosságok zajlottak le, jó anyag a nép fantáziájának fellobborsztására és az arab notabilitások politikai kombinációinak felidézésére.

Emir Saud, fia a vahabita fejedelem Ibn Saudnak, Hedzsász és Nedzsed uralkodójának. Ez a fejedelem évtizedeken át ellenséges viszonyban élt Abdallah emirrel, aki Hussein elhunyt mekkai serifnek és a hasimiták törzse fejének a fia. Az ellenségeskedés egy időben nyíltan folyt közöttük, később földalati harc fejlődött ki a két fejedelmi ház között. Néhány évvel ezelőtt utópiának kellett még tekinteni, hogy Emir Saud eljőjjön Ammanba.

Husszain, Abdallah Emir apja, az angolok első szövetségese volt a törökök elleni harcban. Lawrence angol ezredes volt az, aki híres sivatagforradalmát hajotta végre és aki Fejsál emirrel, Husszein fiával egyetemben vonult fel Damaszkuszba. Az angolok akkor tették Husszeinek azokat az ígéreket, amikre a palesztinai ara-

ORSZ. SAJÓRENY-KÖNYVTÁR
 Hírnapok - Folyóiratok
 193. 6. év. 10. 115. sz.

Raktárakon levő stremlékek

minden elfogadható áron eladók.

Veisziyovits I.

Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13. Az udvarban

bok a mandátum elleni harcukban az utóbbi tizenöt évben minduntalan hivatkoznak. Csak hogy az erőviszonyok az arab félszigeten közben megváltoztak. Ibn Saud beidjainával előbb Nedzsed, később Hedzsze tartományát hódította meg, kiűzte Mekkából a hasimitákat és egy új arab birodalmat létesített. A serif fiait apjuk halála után Anglia helyezte és látta el a szomszédos országokban. Később Fejsájt az angolok felségítették az ujonnan alakított iraki királyság trónjára, Abdallahnak pedig Transzjordánia emirátusát adták. Azért is választották le ezt az országrészt Palesztináról és a zsidó kolonizációról, hogy önálló impériumot adhassanak neki.

Angolország mindig azon igyekezett, hogy Ibn Saud birodalmában leompi a két ház közötti ellenségeskedést. Együttal pedig törekedett a fejlődést is a két arab területen elősegíteni. Még sem tudta megakadályozni a határviilongásokat, amelyek közelről érintették az angol impérium stratégiai érdekeit. Nehezen lehetett állandó és nyugodt viszonyokat teremteni Arabia belső részein és a határország között. Ibn Saud hatalmának növekedése emellett fokozta Palesztina arab nemzeti vezérének önértékelését. Már azt hitték, hogy az arab fél-sziget belsejében megvalósul az arab függetlenség minden álma.

Néhány hónappal ezelőtt Ibn Saud fia, Emir Saud európai körutára határozta el magát. Elsősorban Londonba látogatott el, ahol nagy, hivatalos parádával fogadták. Innen hazatérve, Palesztina és Transzjordánia látogatására kelt. Nem lehet tudni e pillanatban, vajjon Mekkában agyaltak-e ezt a látogatást, vagy Londonban, a gyarmatiügyi Hivatalban. Annyi bizonyos, hogy csak akkor jöhetett létre, amikor Anglia kivánatosnak tartotta ezt a látogatást és időszerűnek arra, hogy Emir Abdallah, min vendéglátó törődjön bele a dolgokba. Az angolok ezzel a látogatással ki akarják egyensúlyozni az arab félszigeten uralkodó konfliktusokat a két fejedelmi ház közötti béke megteremtésére.

Assaf, az arab viszonyok zsidó ismerője a héber sajtóban ismerteti a látogatás motivumait és rámutat arra a körülményre, hogy az angolok most már elérkezettnek látják az időt arra, hogy megmutassák az arab népeknek, mennyire törekedtek megvalósítani azt az ígéretüket, hogy Saudiában ismét hatalomhoz és függetlenséghez segítik az arabokat. Emir Saud, amikor visszatért Londonból, már mint egy angol védelem alatt létrejött hatalmas arab királyság reprezentánsa élt az arab tömegek tudatában. A tömegek ezért is részesítették őt olyan lelkes fogadtatásban. Transzjordánia uralkodója pedig, Abdallah azzal, hogy a szíriai arabok egy ultranacionalista delegációját nem fogadta az ünnepségeken és számos palesztinai notabilitást nem engedett erre az alkalomra Ammanba, és nem hívta meg Jeruzsálem muftiját, tanubizonyosságát adta annak, hogy ő maga még mindig érez a szívében bizonyos ellenszenvet. Mindazonáltal ez a találkozás, ahogy azt az angolok az ő kifinomodott diplomáciai érzékükkel megrendezték, bizonyára kitűnő alkalom az arab erők kiegyensúlyozására.

TRICOTAGE ÜZEMEK!

MOTORACKARD kötőgépek
ACHTSCHLOSS kötőgépek
4-8-10-12 FLACH kötőgépek
CERNAZÓ 6 spindlis
(mind GROSSER gyártmányok)
MINIMAXOK, SPULNIK
stb. stb. olcsón eladók

TRICOTAGE S.A. Cluj, Str. Paris 38.

Véget ért a kisantant külügyminisztereinek blédi konferenciája**A kisantant blédi konferenciája véglegesen állást foglalt a Habsburgok restaurációja ellen****A dunai paktum, a keleti paktum, az olasz-abesszin konfliktus és a béke megőrzésének kérdésében is kategorikusan állást foglalt a blédi konferencia****A fegyverkezési egyenjogúságot a biztonság garantálásától teszi függővé a kisantant**

Bled, augusztus 31. (Rador.) A kisantant tanácsa tegnap délután befejezte munkálatait. A három külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt Sztjadinovics jugoszláv külügyminiszter — aki ettől az ülészaktól kezdve egy évig a kisantant tanácsának elnöke — a munkálatok befejezésekor készített közös kommuniké szövegét felolvasta. Jelen voltak a kisantant delegációinak vezetői, valamint a három állam sajtójának képviselői és számos külföldi újságíró.

A jelen pillanat veszélye

Sztjadinovics a következő közös nyilatkozatot olvasta fel:

Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia külügyminiszterei augusztus 29-30 napjain Bledben, mint a kisantant tanácsának tagjai, Sztjadinovics elnöke alatt beható vizsgálat tárgyává tették a jelenlegi általános európai helyzetet és miután eszmecsere folytattak ebben a kérdésben, a következő álláspontjukat szögezték le:

1. A jelen pillanat veszélye és a különböző konfliktusok lehetősége közepette a közeljövőben, a három miniszter ünnepélyes módon hangoztatja álláspontjának szolidaritását az összes külpolitikai kérdésekben, amint az a kisantant állandó tanácsának statutumán alapuló politikai közösségük-ből következik, amelyet szakadatlanul alkalmazni kívánnak. Ez az egység és szolidaritás csak növekedhet a jelen óra nehézségeivel szemben. Az az elhatározás és kötelezettség, hogy a három állam érdekeit közösen védjük meg politikai, diplomáciai, gazdasági és katonai téren, továbbra is változatlanul fennáll.

2. A kisantant államai mélyen ragaszkodnak a békéhez és minden erőfeszítést meg fognak tenni és minden erejükkel a béke szolgálatába fogják állítani, mint ennek a politikának egyetlen és egységes eszközt. A három állam sérthetetlennek tekintik a Népszövetséget, amelyhez, bármilyen történelmi és elkövetkező években, hűek maradnak.

Végleges állásfoglalás a Habsburg-kérdésben

5. A három kisantant-állam, kapcsolatban a Habsburg-családra vonatkozó különböző elterjedt hírekkel, véglegesen le alkadják szegelni megváltozhatatlan álláspontjukat a volt osztrák-magyar dinasztiával szemben. A három kormány álláspontja a Habsburgok kérdésében, aminek már az előző évek során többször is kifejezést adott, ugy kollektív, mint egyénileg, nem szenvedett változást és nem fog változást szenvedni.

A kisantant-államok mindenekelőtt meg akarják állapítani, hogy teljes mértékben tiszteletben tartják a többi államok belső rendjét és semmiképpen nem akarnak szomszédaik belügyeibe beavatkozni. Tehát nem áll szándékukban a többi államok monarchikus rendszeréről nyilatkozni, mert ez a szomszédos államok belpolitikájára tartozik.

Ezzel ellentétben a kisantant-államok a volt Habsburg-dinasztia ügyét nem úgy tekintik, mintha az nem érdekelné őket, vagy az valamelyik európai állam belügyét képeznék. Miután adva van a háború előtti közép-, valamint kelet-európai politikai helyzet és ennek a családnak sikerei és mostani aspirációi és miután adva vannak azok az elkerülhetetlen következmények, amelyek esetleges trónrajutását követnék a volt dinasztia valamelyik tagjának bármelyik közép-európai államban, a három állam a Habsburgok restaurációját nem tekintheti belügyi kérdésnek, mert az létérdekeit érinti és

3. A három kormány meg van győződve, hogy a jelen helyzet nehézségeit nagymértékben csökkenteni lehet és hogy az általános békét elsősorban Európában fenn lehet tartani és meg lehet erősíteni, ha az utóbbi időben kifejtett erőfeszítések keleti — és dunai-paktumok létrehozása érdekében — minél hamarabb a végső sikerre vezetnének. A keleti-paktum tekintetében, amelynek egyedüli célja az elkövetkező évek sorára a békét és csendet fenntartani Kelet-Európában, a három kormány egyetértésben áll az utóbbi időben a párisi és londoni kormány által tett javaslatokkal és folytatni fogják tárgyalásait az érdekelte kormányokkal acélból, hogy velük közös megegyezésre jussanak egy olyan konvencióban, amely országok biztonságát hivatva lenne garantálni. A dunai-paktum terve, amelynek célja a szerződő államok belső politikai rendszereinek kölcsönös tiszteletben tartása és területeik jelenlegi integritásának, valamint az egyes államok politikai függetlenségének biztosítása, igen alapos tanulmányozás tárgyát képezi, miután a három kormány egyetért a párisi és római kormányokkal a paktum megkötésének szükségességében. Szükségesnek tartják a kisantant államai Olaszország és Németország közti baráti és békés kapcsolatok alapjának lefektetését. Ezért késznek mutatkoznak lojális együttműködést kifejezni a nemzeti érdekek tiszteletben tartásával, a jelenlegi tárgyalások végleges sikere érdekében.

4. Ami az ugynevezett jogegyenlőséget illeti, fegyverkezési téren, amit a dunai-paktum kérdésével egyidejűleg vetettek fel, a kisantant államai továbbra is fenntartják álláspontjukat, amit a három nagy nyugati hatalom: Anglia, Franciaország és Olaszország is helyeselnek és melynek értelmében ezt a kérdést nem lehet megoldani csupán a biztonságok megfelelő mértékű növelése által. Ez viszont kizárólag konkrét és hathatós rendszabály által lenne lehetséges.

érinti az európai békét is. Tényleg, minden kísérlet a Habsburgok restaurációjára, belső politikai patrimoniumukat, területi integritásukat és belső politikai rendszerüket érinti. Mikor megállapítjuk, hogy a kisantant-államok kormányai nem táplálnak semmilyen ellenséges érzelmeket egyetlen közép-európai állam ellen sem és őszintén, barátságban, békés együttműködésben akarnak élni azokkal, nem tesznek mást, mint a politikai valóság kihangsúlyozását, aminek a három állam nepei teljes tudatában vannak. Miután adva vannak a kisantant összes népeinek érzelmek, a Habsburgok restaurációja azzal járna, hogy véglegesen megsemmisítené ennek a kollaborációnak összes lehetőségeit, valamint a létrehozandó barátságot is azon nemzetek között, amelyek valamikor a Habsburg-monarchia alá tartoztak.

Mindig ellenségei maradunk...

Eppen ezért a kisantant államai mindenkor ellenségei voltak és lesznek ennek a restaurációnak, valamint minden intézkedésnek, melynek célja ennek előkészítése lenne és minden erejükkel ellenezni fogják azt. Meg vannak győződve, hogy a dolgoknak ez az állása egyáltalán nem olyan természetű, amely megátalán a szomszédainkkal való megértést és őszintén szeretnék ezt véglegesen létrehozni a dunai medencével való jövőbeni közös politikai és gazdasági megegyezés létrehozása érdekében, valamint az illető államok

függetlenségének és jelenlegi területi integritásának fenntartása végett.

6. A kisantant tanácsa azután behatóan lalkozott a népszövetségi tanács és közgyűlés napirendjére kerülő összes kérdésekkel. A szomszédos kérdések előzetes megvizsgálásának eredménye a három állam véleményközlésének megállapítása volt a genfi tárgyalások érdemét és követendő proceduráját illetően.

7. Az általános politikai helyzetre való tekintettel, a kisantant tanácsa elhatározta, hogy a három külügyminiszter a jövő hetekben és hónapokban állandóan szoros személyi kapcsolatban marad egymással.

Sztjadinovics nyilatkozata a kisantant sajtókonferenciájának képviselői előtt

Bled, augusztus 31. (Rador.) Sztjadinovics, jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter ma délelőtt fogadta a kisantant sajtókonferenciáján résztvevő küldötségeket. Svihovskij a kisantant sajtószövetsége nevében mondott rövid beszédet.

A miniszterelnök válaszában rámutatott arra, hogy a kisantant három minisztere erdeklődéssel követték a sajtókonferencia tevékenységét. Ha elfoglaltságuk nem is tették lehetővé a kisantant sajtókonferenciájának záróülésén való részvételüket, Titulescu, Benes és ő maga melegeggedéssel állapították meg, hogy a sajtó megnyire értékes támogatást nyújt a kisantant békemunkájában.

— Tífusz és vérhas-járvány Sätmaron. Sätmarról jelentik: A napokban Sätmaron vérhas lépett föl. A betegség szerencsére enyhé lefolyású. A tisztifőorvos megállapítása szerint a betegség csiráit egy közlut víze terjeszti. A kut vizet vegyelemzés alá vették és a vizsgálat eredményeként tegnap reggel a közlutat lezárták, mivel annak víze egészségtelen és baktériumokat tartalmaz.

A SIEGLER-féle cernauti jiddis színház társulat sighet-i műsora:**Ma, vasárnap d. u.**

matiné-előadásban színre kerül a nagy sikert aratott szatirikus palesztinai revü:

„Certifikát nélkül Palesztinába”

אן א צערטיפיקאט
קין ארץ ישראל

18 kép, Meisels szövege.

Vasárnap este színre kerül

a jiddis színház sláger-darabja, a 3 felvonásos chaszid-operett:

„Unser Rebenyu”

אונזער רעבעניו

Amiko

író

Hogyan lá

„Maniuve

ujd

Bucuresti, augusztus 31. (Rador.) A Porunca hosszú beszélgetés szerkesztője Vaida Dejen kereste Vaid vezetésében uti imp Dejen három dolog a nők mind szöké lapot és könyvet ár a koldus, akik va Hasonló képet fest európai Törökország anyai nyomor, min házaiban. Egy betes ujságíróknak, hogy ingyen vizsgálja meg nekik orvossága egyébként nem nagy ta ujságíró — ötszáz hold erdő és egy h renovált nagy épül házak stílusában. V mig a szarvasmarhá kékből vannak elh istállóban, amely ment”.

Az antiszemita érdeklődik a falu k Hat zsidó család él meglátogatja Mend kocsiját. Mindent nak és nyomorúság márosnének negyve aki „tipikus zsidó, és nagy fogai vannak rázni”. Előkerül „a balabuste” — ujságíró — és mög

E felderítő látogató a maga módján szájizének megfelelő ságíró, visszatér az esteledett már, meg lámpákat, mert Va be birtokára a villas Sándor felesége és autókirándulásra lé köt. A kegyelmes a rano nevű kilencven Ferencz József baj egy még igen jó kor

Végül megérkezik csoraközben elpanas liberális primárja kedik neki. Bár a ráltta és gondozta. próbált egy román ni, pénz is adott magát rendesen. Eg rögzatolikus lelkész ból 300 ezer lejjel. elkezdődött a beszél Vaida néhány aktuá nyilatkozott. Az ujs dött, hogy milyen helyzete. Azaz, hogy hicus-mozgalom.

— Nagyon jó! — A Frontul Románese ma. Nem nagy arát felületen, de mélye Mert — teszi hozzá, ebben az országban, zésünket ne helyese példát említsek, sat fogadtam fiatal sat egy küldöttségét, al lakozásukat és azt,

Amikor antiszemita ujság- író előtt nyilatkozik Vaida Sándor...

Hogyan látja a Porunca Vremi tudósítója az olpreti zsidókat

„Maniuval csak temetéseken találkozom
ujabban“ — mondja Vaida

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A Porunca Vremii mai számában hosszú beszélgetést közöl, amelyet a lap szerkesztője Vaida Sándorral folytatott, ennek olpreti birtokán. Az ujságíró előbb Dejen kereste Vaidát. Tudósításának bevezetésében uti impresszióiról számol be. Dejen három dolog ötlött szemébe: hogy a nők mind szőkék és hogy sok magyar lapot és könyvet árulnak és hogy igen sok a koldus, akik valamennyien románok. Hasonló képet fest Olpetről is. Csak az európai Törökország falvaiban gyűl össze annyi nyomor, mint az olpreti románok házaiban. Egy beteg asszony elmondja az ujságírónak, hogy Vaida a falu betegeit ingyen vizsgálja meg és ugyancsak ingyen ad nekik orvosságokat. Az olpreti birtok egyébként nem nagy — írja az antiszemita ujságíró — ötszáz hold szántó föld, 200 hold erdő és egy hektár szőlő. A kastély renovált nagy épület, az erdélyi mágnásházak stílusában. Virágoskert veszi körül, míg a szarvasmarhák és disznók külön fillékben vannak elhelyezve egy hatalmas istállóban, amely „zajos, mint egy parlament“.

Az „iszto kinézésű“ zsidók

Az antiszemita ujságíró természetesen érdeklődik a falu kisebbségi lakosai iránt. Hat zsidó család él Olpreten. Az ujságíró meglátogatja Mendelson Rachel asszony kocsmáját. Mindent hihetetlenül piszkosnak és nyomorúságosnak talál. A kocsmárosnak negyvenhárom éves fia van, aki „tipikus zsidó, szakállal és pájesszel“. És nagy fogai vannak, hogy „szörnyűség néhezni“. Előkerül ennek felesége is — „a balabuste“ — írja szakértelemmel az ujságíró — és mögötte nem kevesebb, mint

hét gyermek, nagyszemű, vastagajku és pájessus. Jelen van viszont egy tizennégy éves szőke lány is, akinek nyugodt figurájáról azonban meglátszik, hogy „nem Mendelson Rachel véreből való“. A detektív hajlamokkal felruházott ujságíró egy-kettő kideríti, hogy egy román kiskislány, akit a szombatra való tekintettel foglalkoztatnak. Az ujságíró ismét szakértősködik: „Egy szóval sabbaszt gojim?“ Mendelsonné panaszkodik, hogy nem megy a kocma, mert az emberek nem isznak. Az ujságíró azt is kideríti, hogy a kocma azért megy az asszony nevében, mert Mendelson Mendel csödbe ment. Engedélyt kér a lakás meglátogatására és börtöncellához hasonló, sötét, nedves szobákat talál, kenyérhaját és vallásos könyveket az asztalon. „Csak két percig bírtam a lakásban maradni.“ A füledt levegő fojtogató. Elhagyta a házat, sajnálattal és ugyanakkor borzadással is telve.

És a többi zsidók

Az ujságíró ezután meglátogatja a község egy másik zsidó lakóját, Herman csizmadiát. Ugy találja, hogy ez tiszta, folyékonyan beszél, jól van felöltözve és Vaida Sándorról tisztelettel beszél, mint a falu összes többi lakói. A cipésznek van a házban egy kis üzlete is, sőt övé a só és dohányjövődék is. „Töle meg tudjuk, hogy a községi jegyző is egy udvarias ur, bizonytalan zöld szemekkel, ugyancsak zsidó és a Vaida testvérek után, mert ebben a faluban lakik Ion Vaida is, Vaida Sándor bátyja, aki azonban nem politizál, — legtehetősebb ember. Övé a telefon-koncesszió van földje, szép háza, kertje, gyümölcsöse és fiatal és szép felesége...“

Megérkezik Vaida

E felderítő látogatások után, amelyekről a maga módján és a Porunca Vremii szájzsinatján megfelelően számol be az ujságíró, visszatér az olpreti kastélyba. Beesteledett már, meggyújtották a petróleum lámpákat, mert Vaida még nem vezette be birtokára a villanyt és a család: Vaida Sándor felesége és szülei hazavárják az autókiránduláson lévő volt miniszterelnököt. A kegyelmes asszony apja egy Saf-rano nevű kilenvenhárom éves öregur, Ferencz József bajusszal és szakállal és egy még igen jó kondícióban lévő öreg ur.

Végül megérkezik Vaida Sándor is. Vasoraközben elpanaszolja, hogy a község liberális primárja állandóan kellemetlenkedik neki. Bár a háboru alatt megoperálta és gondozta. Elmondja azt is, hogy próbált egy románból kocsmáros csinálni, pénzt is adott neki, de ez nem viselte magát rendesen. Egy Lador nevezetű görögkatolikus lelkész is megszökött a faluból 300 ezer lejjele. Végül a vacsora után elkezdődött a beszélgetés, amelynek során Vaida néhány aktuális politikai kérdéssről nyilatkozott. Az ujságíró aziránt érdeklődött, hogy milyen a Frontul Románesc helyzete. Azaz, hogy áll a numerus valahicus-mozgalom.

A mélységek mozgalma

— Nagyon jól — válaszolta Vaida. — A Frontul Románesc a mélységek mozgalma. Nem nagy arányokban jelentkezik a felületen, de mélységes népi alapja van. Mert — teszi hozzá Vaida — nincs román ebben az országban, aki a mi kezdeményezésünket ne helyeselné. Hogy csak egy példát említek, tegnap ebben a házban fogadtam fiatal satumarei intellektuelek egy küldöttségét, akik bejelentették csatlakozásukat és azt, hogy saját iniciatívá-

jukból megszervezték az egész megyét. Nem törtünk viharosan előre. A vihar port és szemetet kavart fel az uton, ágakat törve, aztán megszűnik. En viszont ismerem a román természetet, aki hamar lekesedik, de éppoly könnyen le is csendesedik és éppen ezért a latin bölcsességre hallgattam, amely azt mondja: lassan siess.

Vaida cigarettával kínálja meg vendégeit. Az ujságíró megkérdezi, hogy miért hagyott fel a pipázással, mire Vaida teljes egy óráig tartó disszertációt tart a pipáról, a nikotinról és a szivarról. A Porunca Vremii szerkesztője, aki még nem ismerie Vaida ezirányu kvalitásait, leírja tudósításában, hogy milyen kétségbeesett erőfeszítések árán sikerült visszatéríteni a beszélgetést a politikai aktualitásokra.

— Egyes lapok arról írnak az utóbbi időben, hogy békétárgyalások folynak a Frontul Románesc és a nemzeti parasztpárt között.

Szó sincs béküléstről

— Béküléstről — válaszolja Vaida — csak abban az esetben lehetne szó, ha köztém és a pártvezetés között tisztán személyi kérdések volnának. Holott bennünket hit és program választanak el. A nemzeti parasztpárt mai formában nem nemzeti többé és nem parasztpárt. A numerus valahicus utján vissza akartam vinni a pártot a régi nacionalista és demokrata vonalra. Nem értettek meg és ezért utaink elváltak. Hogy egyszer és mindenkorra? Ezen a vonalon én megdönthetetlen vagyok. Meg vagyok győződve arról, hogy előbb-utóbb régi barátaim és akik elfáradtak a különböző elméleti fantazmagóriák kanyargós utain, ugyancsak a Frontul Románescnél fognak megállapodni. Nem személyekkel szembeni ellenségeske-

Most
nyilt meg!

a MAGAZINUL
TAPITEX S.A.

Calea Regele Ferdinand 9.
Zsák, zsinag, kötél, ponyva.

Butorszövet, szőnyeg
és kárpitos kellékek üzlete.

Nagy választék!

Olcso árak!

désről van itten szó, hanem két egymással szembenálló koncepció harcáról.

— Lehetséges az, hogy a Frontul Románesc fuzionáljon a Goga-Cuza-féle keresztény nemzeti párttal? A Frontul Románescu nemzeti mozgalom, Cuza és Goga pedig egy politikai pártot képviselnek. Technikailag olyan két politikai fogalom ez, amelyek kizárják egymást. Hiszen ezért nem voltam én hajlandó a Frontul Románescból pártot csinálni. Két politikai test fuziója megbontja az egységet, nem kristályt produkál, hanem amalgámot. Közös uton közös ideálokban azonban meg lehet találni a konstruktív együttműködés lehetőségét.

— És miért nem akar pártot alapítani? Miért nem kell Vaidának Párt

— Erről szó sem lehet. Alapítsak egy demokratikus pártot, hogy aztán kiraboljuk a közvagyon? A politikai pártok Romániában kiélték magukat: nem valósítottak meg semmit, ha csak nem azt, az erkölcsi katasztrófát, amelybe jutottunk. Valamelyik politikai párt egy haszon és veszteség-részesedési társaság. A veszteség természetesen az államot terheli, a nyereség viszont a párté, azaz a párthiveké. Egyelőre legyen gondunk arra, hogy a román elemet mindenütt vezető szerephez juttassuk. Valamely mozgalom, amely ezen a vonalon áll, a végsőkig intranzigens lehet ebben a kérdésben. Egy párt viszont koncesszióit jelent, tranzakciókat és eltusolást.

Diktaturát akar?

Ez a formula felesleges és nem is praktikus. A monarchikus diktaturát nem akarja a király. Valamely ember dikta-

turája feltételezi, hogy az ember ne csak a nemzet, hanem az uralkodó fölött is álljon. Ez pedig nálunk nem lehetséges.

— Milyen viszonyt tart fenn Maniuval?

„Csak temetéseken találkozom Maniuval“

— Maniuhoz közös ifjuság, közös harcok multja fűz. A politikai viszontagságok azonban ugy hozták magukkal, hogy csak temetéseken találkozunk.

— És akkor beszélnek egymással?

— Bennünket személyileg nem választ el semmi. Sok barátságot feláldoztam az igazságért, de az igazságot nem áldozom fel egy barátságért. Remélem azonban, hogy ő, aki fiatalabb mint én, az első között lesz, aki elfogja ismerni a Frontul Románescu jogosultságát.

— Ellenfelei azt mondják, hogy a Frontul Románescben vannak kétes és kompromittált elemek is.

— Szó sincs róla. Két kormányzás után tizenegy volt miniszterrel együtt képtelenek vagyunk legalább egy hetilapot fenn tartani. Az ellenfeleinknek viszont kilenc napilapjuk van, amelyek milliókat nyelnek el. Ha a nemzeti parasztpárt egész állandó választmányát felajánlnák egyetlen barátom feláldozásáért, nem fogadnám el a vásárt. Egyelőre nincs szükségem lapokra.

— Mi a viszony a Totul pentru Tará párttal?

— Az ifjuság iránti szeretetemet mindig tettekkel bizonyítottam. Most dolgozom a Frontul Románesc ifjusági szervezetének megteremtésén.

Vaida végül kijelentette, hogy vindikálja magának a hatalmat, hogy ennek segítségével megvalósítsa az „idő parancsát“. (Román fordításban: Porunca Vremii.)

Goga le akarja beszélni Cuzát arról, hogy Nürnbergbe menjen

Bucuresti, augusztus 31. Goga Octavian hétfőn tér vissza az országba és Clucean marad néhány napig, ahol fogadni fogja a keresztény nemzeti párt több vezetőjét, majd folkeresi Cuzát a fővárosban. A Tempo tudni véli, hogy a gogisták véleménye szerint Cuza berlini útja jelenleg alkalmatlan. Egy Stan Ghilescuból és K. K. Brăscuból álló küldöttség ment Iasiba, hogy rábírja Cuzát annak a szándékának megmésítésára, hogy a nürnbergi nemzeti szocialista kongresszuson résztvegyen. Goga visszaérkezése után majd dönteni fognak a párt külpolitikája tárgyában.

Negyvenezer külföldi állampolgár él Romániában

Sorrend szerint görög, jugoszláv, olasz és magyar állampolgárok a külföldiek

Bucuresti, augusztus 31. Nistor munkaügyi miniszter nyilatkozott a bucuresti sajtónak a Romániában élő külföldi állampolgárokról. Ez a nyilatkozat kellő értékére szállítja le az uszító sajtónak azokat a megállapításait, hogy Romániát teljesen elözönlötték az idegenek és hogy ezek az idegenek mind zsidók.

A nyilatkozatból viszont kiderül, hogy Romániában mindössze 40 ezer idegen állatvaló él. Ezek közül 22 ezren úznek valamilyen foglalkozást. Az idegenek közül a legtöbb görög, utána jugoszláv, olasz és magyar állatvalók. Görög és jugoszláv és olasz állatvalók között viszont véletlenül nincsen zsidó.

SPORT

Tudose román versenyző nyerte a Románia körüli kerékpárverseny Oradea-Cluj utszakaszát

Cluj, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A Románia körüli kerékpárverseny hatodik utszakaszát az Oradea-Cluj utszakaszt ma bonyolították le. A táv 151 kilométer volt. A negyvenhétre leapt versenyzők csoportja reggel 8 órakor hagyta el Oradeát és elindult a Cluj felé vezető országúton. A Királyhágóig váltakozó szerencsével tartottak a versenyzők. Itt azonban iragikus szerencsétlenség történt. A hágról lejutott Hrenciu román versenyző, akit csak szorgos orvosi vizsgálat után engedtek sebesülése után tovább versenyezni, több versenytársától akadályozva igyekezett magának utat törni és az élre kerülni. Egy kanyarnál eddig még ki nem derített okokból Hrenciu az utast jobboldalán elterülő szakadékba zuhant, ahonnan súlyosan sebesülten hozták ki és tették autóba, amely nagy iramban behozta a cluji Karolina kórházba. Clujra a versenyzők pontosan a várt időben futottak be. A hatóságok fejei és igen nagyszámú közönség előtt a kerékpárosok a következő sorrendben érkeztek:

1. Tudose Románia. Ideje 5 óra 24 perc 30 másodperc.
2. Ficket Jugoszláv.
3. Turm Románia (Timisoara).
4. Grgac Jugoszlávia.
5. Lipinski Jugoszlávia.

Eredetileg elsőnek Davidovic jugoszláv versenyző érkezett be, minthogy azonban a cél előtt az utána következő Tudose román versenyzőt szabálytalanul akadályozta utjában, diszkvalifikálták.

Universitatea - Gloria, CFR - Phönix

Cluj, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) Cluj futballkedvelői ma érdekes labdarúgó-programot kaptak. A ma induló Nemzeti Bajnokság során délelőtt a baia marei Phönix a CFR együttesével játszik bajnoki mérkőzést, míg délután az Universitatea-Gloria Nemzeti Bajnoki mérkőzés kerül előtérbe. Mindkét mérkőzés jó sportot ígér.

A délelőtti mérkőzés 11 órakor, a délutáni 5 órakor kezdődik.

Nagy mezőny és teljes üzem a KAC országos teniszeversenyén

Erdély zsidó sportja a versenyen

Cluj, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) Mint már megírtuk, a KAC országos teniszeversenye csütörtökön reggel kezdetét vette. A verseny első napján az ifjúsági kupáért folyt a küzdelem, amelyet a Haggibbor helyi ellenfeleit legyőzve el is hódította. Közben azonban megérkezett az oradeai NSE ifjúsági gárdája is és a Haggibbornak az oradeai ifjúságiakkal is össze kellett mérnie erejét. A versenyből eddig három számot játszottak, mindháromat a Haggibbor nyerte. Még egy szám kell és 4:0-ás vezetéssel a kupa — amelyet amugysem lehet a Haggibbortól elvitatni — az NSE-n keresztül is a Haggibboré.

A többi számokban pénteken és szombaton egész nap tartottak az előcsatározásokat. A versenyzők és rendezőség állandó szolgálatban állanak és mindent elkövetnek az akadálytalan lebonyolításért. A versenyen egyébként igen népes mezőny indult, amely jóformán Románia valamennyi jó teniszejátékost magában foglalja. A helyieken kívül: KAC, Universitatea, Romania, TC, itt vannak: MSE, TC (Bucuresti), NSE, SzSE és a baia marei Phönix versenyzői. De képviselve van itt a Haggibbor: Simon, Rádó, Erős, Weisz, Roth, Erdős, H. Kelemen Klári, Blum Magda összeállítású gárdáján kívül az oradeai Makkabi dr. Halimi, Goldstein és Arató, a timisoarai Kadima Bartha, Rosenberg és Ungár révén.

A versenyek szépségű közönség előtt folynak.

FELHÍVÁS A HAGGIBBOR VEZETŐHEZ. A Haggibbor sportegyesület elnöksége kéri azon vezetőségi tagokat, akik a cernauti Makkabi jubileumi ünnepségein részt venni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat szeptember 2-án, hétfő reggel 10 óráig a Haggibbor elnökénél okvetlen bejelenteni sziveskedjenek. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vehetők.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

ROMÁN NAUHEIM
TERMÉSZETES, PARAFIN, SZÉNVAJ, RÁDIÓAKTÍV, SÓ-SÓLYOS, FORRÁSVEZÉK

A CFR vonalain 50 százalékos kedvezmény. — Állandó katonaszállás. — Pánszállások az EUROPA utazási irodák útján.

BIZTOS GYÓGYHATÁS: szív- és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcauz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

NŐI BETEGSÉG, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénvas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Eisörendő szállodák.

Diótás penziók, mérsékelt árakkal. Uj, modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: **Mascheng Buziási Gyógyfürdő RT. Fűrdőigazgatóság** (Banat)

ILSA—Cluj kombinált 5:2 (2:2). Barátságos vízipólómérkőzés Clujon. A cluji kombinált jobb teljesítményre hivatott együttese az egyes játékosok indolenciája révén meg nem érdemelt arányú vereséget szenvedett. A mérkőzés bajnoki jellegű az Universitateae lemondott.

MSE—Phönix 9:1. Baia marei Phönix a CFR együttesével játszik bajnoki mérkőzést, míg délután az Universitatea-Gloria Nemzeti Bajnoki mérkőzés kerül előtérbe. Mindkét mérkőzés jó sportot ígér.

KÖZGAZDASÁG

A vállalatok veszteségei teljes összegben levonandók az adóalapból

A központi adóügyi bizottság döntése. A bucaresti iparkamara akciója

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A kereskedelmi és iparvállalatok régi sérelmét képezi az adókiegészítő és fellebbezési bizottságok azon eljárása, hogy a vállalatok által szenvedett veszteségeknek az adóalapból való levonását az idevonatkozó törvények kétes magyarázatával nem engedték meg.

A bucaresti kereskedelmi és iparkamara erőteljes akcióit indított ennek a tarthatatlan helyzetnek a végleges és megnyugtató rendezése végett. Ennek az akciónak az eredményeképpen a pénzügyminisztérium mellett működő adóügyi bizottság a következő utasítást adta ki az adófelbebeszési bizottságoknak:

„Az utasítások 90. §-a értelmében az adóalapot képező tiszta jövedelem kiszámítását a törvény 31. §-a írja elő. Ez a jövedelem a megelőző év üzleti tevékenységének eredményéből áll, levonva belőle a vállalat saját költségeit és az esetleges tényleges veszteségeket“ (cheltuilele proprii intreprinderii pe acelas an si eventuale pierderi efective).

Ezek az utasítások kötelező erővel bírnak az adókiegészítő bizottságoknál és hasonló értelmű joggyakorlatot teremtettek meg az itélőtáblák is.

Sőt, a központi helyégbizottság (Comisiunea Centrala Fiscala), több döntésében kimondta, hogy a kereskedők és iparosok által szenvedett veszteségek az adóalapból azon évre vonandók le, mely évben az illető adózó a veszteséget szenvedte. Helyesebben: az elmúlt évben szenvedett veszteség a folyó évi adóalapot képező tiszta jövedelemből teljes összegében levonandó.

Annak a ténynek, hogy ezeket az intézkedéseket egyes adókiegészítő és fellebbezési bi-

döntésben így az ILSA—MSE és a bucaresti CFR—Liga Navala együttese játszanak.

Bucuresti teniszverseny legyőzte a lengyeleket. Varsóból jelentik: A Bucuresti—Lemberg teniszmérkőzés végeredménye 5:2 a román főváros játékosainak javára.

Elmarad a mára kitűzött lengyel-belga válogatott mérkőzés. Brüsszelből jelentik: Az udvari gázsra való tekintettel a vasárnapra tervezett lengyel-belga válogatott futballmérkőzést nem tartják meg.

zottságok mégsem hajtották végre, a magyarázatát ott kell keresnünk, hogy hivatali tulbuzgalomból tévesen alkalmazták és magyarázták az egyenesadótörvénynek az amortizációs kvótára vonatkozó rendelkezéseit.

Az egyenesadótörvény 32. szakaszának b) bekezdése jogot ad arra, hogy a vállalat kétes követelések tartaléka címén az adóalapot képező tiszta jövedelemből 3 százalékot tartalékoljon. Ez a kvóta később 5, majd 10 százalékra emeltetett.

A törvény szövegéből azonban világosan kitűnik, hogy ez a tíz százalékos amortizációs leírás csak a kétes követelésekre vonatkozik. A törvény sehoh sem mondja azt, hogy ezt a minimálisan 10 százalékos leírást szabad és kell alkalmazni az adózó által szenvedett tényleges veszteségek leírásánál is. Az adókiegészítő és fellebbezési bizottságok tehát tévesen és helytelenül jártak el akkor, amikor a kétes követelések leírására vonatkozó törvényes előírást a tényleges vállalati veszteségek leírására is kiterjesztették. Az itélőtáblák, mint adófelbebeszési fórumok, az így adókiegészítéseket számtalan esetben helyesítették is.

A bucaresti kereskedelmi és iparkamara ennek a nagyhorderejű kérdésnek a végleges rendezése érdekében nyilatkozatot adt ki az adózók felvilágosítására, melyben rámutat arra, hogy az egyenesadótörvény 31. §-nak helyes magyarázatát a központi adóügyi bizottság fentebb említett interpretációja képezi és ennek megfelelően felhívja a vállalatokat, hogy adott esetekben feltétlenül éljenek a fellebbezés jogával.

A Phönix tőkeelhelyezésének rendszere

A biztosítási ágazatban általában gazdasági kérdésekben érdekeltek körök ez évben is élénk figyelemmel várták a Phönix Életbiztosító Társaság zárszámadásait és szokásos évi jelentését, amely a napokban hagyta el a sajtót és amely meggyőző bizonyosságot szolgáltat arról, hogy a biztosítási gondolat a világos idők közepette is csorbitatlan népszerűségnek örvend. A Phönix biztosítási tevékenysége az elmúlt évben is imponáló emelkedést mutat, ami azért is fokozott értékű jelenség, mert a társaság működési területén számos országban a gazdasági válság az elmúlt esztendőben lényegesen elmélyült. A társaság nemcsak fenntartotta hatalmas munkarádiusát, amely 23 országra terjed ki Európában, Észak-Afrikában és Dél-Azsiában, hanem a legtöbb helyen tovább építette és tökéletesítette szervezeteit. Olyan horderejű események, mint a font és a dollár nagymértékű értékcsökkenése, sem ejtettek csorbát a biztosításban rejlő gondolat átitott erején, amit legelsősorban annak kell tulajdonítani, hogy a társaság a legmesszebbmenő előzetlenséget tanúsította ügyfeleivel szemben, külön-

sen az idegen valutára szóló kötvények átalakítása

alkalmával és ennek a méltányos eljárásnak a következménye, hogy a biztosító közönség az elmúlt gazdasági évben is mind nagyobb és nagyobb mértékben vett részt ebben az átértékelési akcióban.

A mérlegjelentésből kitűnik az is, hogy a Phönix értékpapír állománya

a mérleg-periódusban 8.050 millió lejről 8.627 millió lejre emelkedett. Ebből a hatalmas értékpapírteuliből fix kamatozású papirokra (beleértve különböző jegy kibocsátó bankok részvényeit) esik 7.923 millió lej (7.641 millió lejjel szemben az elmúlt évben), biztosító társaságoknál való részesedése 510 millió lej és különböző részvények 195 millió tesznek ki. Az értékpapírok jövedelme az elmúlt évihez viszonyítva csak nagyon csekély csökkenést mutat és átlagosan 6%-ot tesz ki.

A Phönix tőkebefektetésekének második helyén szerepelnek

az ingatlanok,

melyeknek száma Wien, Berlin, München, Párizs, Madrid, Budapest, Varsó és Zágráb városokban 141-ről 156-ra emelkedett, míg az építésre szánt városi telkek hozzávásárlások által 11-ről 13-ra emelkedtek. Függetlenül az ingatlanok gyarapodásától és az értéknövelő beruházásoktól, az ingatlan tulajdon csak 2.663 millió lejjel szerepel (az elmúlt évi 2.670 millióval szemben), ami részben a leírásoknak, nagyrészt azonban a külföldi fizető eszközök kisebb átszámítási kúlicsának tulajdonítható. Ugyanilyen átszámítási különbözet adódik

a házbérvételeknél is, amelyek az átlagos könyvtérték 4.26%-ával szemben.

A folyó év első felében a Phönix ingatlan birtoka újabb növekedést mutat. Erre az időre esnek a következő vételek:

1 épület Wienben, 2 Rómában, 6 Berlinben, 5 Münchenben, 2 Kölnben, 1 Budapesten, 2 Kattovitzban és 1—1 Bielskoban, Cernăuțiában és Clujon. A jelentésből kitűnik, hogy a társaság a jövőben is különös gondot kíván fordítani az épületállomány állandó növelésére.

Ami a másirányú tőkeelhelyezést illeti, a jelzálogkölcson

1000 millióról 1.156 millióra emelkedett s emellett a kamathátralékok csak mintegy 8 millió lejt tesznek ki.

A saját kötvényekre nyújtott kölcsönök 1.857 millióról 1.700 millióra csökkentek; hasonlóképpen a díjhátralékok is 315.5 millióról 259 millióra estek s ebben a periódusban is, körülbelül ugy, mint az előzőben, az egész díjbevételek mintegy 6.7%-át teszik ki.

A közgyűlésről és a zárszámadásokról egyébként a társaság a következő hivatalos közleményt bocsátotta ki:

A wienzi Phönix Életbiztosító Társaság július 30-án tartotta meg 52. évi rendes közgyűlését. Az előterjesztett mérleg és az igazgatósági jelentés szerint a Phönixnek, valamint Európára és a Közkeletre 23 államban levő fiókjainak életbiztosítási állománya 888.916 darab kötvényből áll. Ezek a kötvények összesen 75.5 milliárd (75.482.716.825) lej biztosított tőkéről és 0.1 milliárd (137.786.119) lej évjáradékról szólnak. A Phönix az elmúlt év folyamán 3.9 milliárd (3.905.374.813) lej díjbevételeit realizált, a tőkebefektetések hozadéka 0.9 milliárd (927.826.764) lejt tett ki. A biztosítottak és hátramaradtokajk részére az 1934. évben 2.1 milliárd (2.116.342.114) lejt fizetett ki az intézet. A kiadások között az adók és közterhek 0.2 milliárd (211.305.481) lejt tettek ki.

A Phönix biztonsgági alapjai az elmúlt évben 2.1 milliárd (2.117.019.396) lejjel 17.9 milliárd (17.923.744.897) lejre emelkedtek. Az ingatlanállomány, 13 államban, 156 házból és több háztelkekből áll, amelyek 2.7 milliárd (2.663.527.080) lejt értékét reprezentálnak. A jelzálogkihelyezések összege 1.1 milliárd (1.156.375.228) lejt, amely 508 tételből áll. A saját kötvényekre nyújtott kölcsönök összege 1.7 milliárd (1.686.935.775) lejt, az értékpapírok könyvszerinti értéke 8.6 milliárd (8.627.220.860) lejt, melynek 91.7 százaléka fixkamatozású papír, míg 8.3 százaléka különböző részvény, amely főleg a Phönix kilenc államban levő biztosító-érdekeltségeinek részvényeiből állanak.

A csoportbiztosítási ágazatban (a Metropolitan Life Insurance Comp. newyorki biztosítóval együttesen) 45.947 alkalmazott és munkás van biztosítva 2.8 milliárd (2.769.228.000) lejt tőkére.

A közgyűlés elhatározta, hogy a kimutatott tiszta nyereségből osztaléku 5 százalékot, összesen 5.128.200 lejt fizetnek ki, 8.974.350 lejjel dotálják a tőketartalékokat és 4.798.636 lejt a következő év számlájára vezetnek elő. A közgyűlés az igazgatóságba új tagokat a következőket választotta be: gróf Botho Coreti zu Corado und Starckenberg föld-birtokost, az osztrák államtanács tagját és Dr. h.-c. Wilhelm Wirtinger udvari tanácsos, egyetemi tanárt, az Osztrák Tudományos Akadémia rendes tagját.

A csoportbiztosítási ágazatban (a Metropolitan Life Insurance Comp. newyorki biztosítóval együttesen) 45.947 alkalmazott és munkás van biztosítva 2.8 milliárd (2.769.228.000) lejt tőkére.

A közgyűlés elhatározta, hogy a kimutatott tiszta nyereségből osztaléku 5 százalékot, összesen 5.128.200 lejt fizetnek ki, 8.974.350 lejjel dotálják a tőketartalékokat és 4.798.636 lejt a következő év számlájára vezetnek elő. A közgyűlés az igazgatóságba új tagokat a következőket választotta be: gróf Botho Coreti zu Corado und Starckenberg föld-birtokost, az osztrák államtanács tagját és Dr. h.-c. Wilhelm Wirtinger udvari tanácsos, egyetemi tanárt, az Osztrák Tudományos Akadémia rendes tagját.

A külügyminisztérium mossa kezét Weber kiutartása miatt

Bucuresti, augusztus 31. A román külügyminisztériumnak semmi köze nincs Weber német újságíró kiutasításában, amely kizárólag Románia belpolitikájának ügykörébe tartozik. Ennek következtében a német sajtó állításai, hogy a kiutasítást a Németország-ellenes befolyásoknak lehet tulajdonítani, nem felelnek meg a valóságnak.

Beiratás az oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolába. Az 1880 óta fennálló oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolában (Alea Gojdu 1. sz.) előjegyzések folyamatban vannak. Tekintettel arra, hogy a felvételi létszám korlátozva van, felhívjuk azokat a szülőket, akik az I. osztályba óhajtják gyermekeiket beírtni, hogy a hely biztosítása céljából minél előbb jelentkezzenek. Igazgatóság.

A laeke helyezik

Keresztet állított szociáldemokraták

Brüsszel, augusztus 31. A királyi palotában remben ravatalozták a királyi ravatala is állított áll díszországot. A laekeni templom kriptnyugalomra helyezni. A rendeletére este 7 órakorokban naponta megharangot a királyné eltemetése. Tegnap este a rádió niszterének méltatta a királyné életét. Berni jelentés szerint a szociáldemokraták kereszteszt állítottak fel

A török érkezett, diplomácia lérol

„Törökország a viszo

Belgrad, augusztus 31. A belgrádi miniszter tegnap este goszláv fővárosba, s Bledbe, ahol találkozott niszterelnökkel. A török kijelentette, hogy Törökország a szovjetnek s igy lélen sz lesz Jugoszlávia romáciai viszonyának. Egyidejű szofiai jele Aras török külügyminiszterrel tárgyalta a b

„Halot

Az ellenzék sz

Varsó, augusztus 31. A lengyelországi parlament 8-án zajlanak a méter egyáltalában nem a külsőben lévő választott választásnak nevelemző, hogy eddig egygyűlés sem volt az országban nem tartottak programlasztási szisztéma szerinnek a parlamentbe, kárülésért. A félig-meddig hűtódusba kezdett, nem ahanem bő lére eresztetnap-nap után. Kezdték rajzával és folytatják a jelöltével.

Csak néha szakítja meg det egy-egy letartóztatják le, akik „hamis Többnyire a nemzeti d

MAG

sikerétől, m

LO

Ezzel a regényne

Rendelje az

Abesszinia ősz hadügyminisztere az aduai csatáról és az új háborúról

London, augusztus 31. A Manchester Guardian addis-abebai tudósítója érdekes beszélgetést folytatott Ras Mulughetával, Hailé Szelasszié császár ősz hadügyminiszterével és az abessziniai csapatok főparancsnokával.

— A sors fog dönteni — jelentette ki arra a kérdésre, vajjon harcossai ismét győzni fognak-e úgy, mint 39 évvel ezelőtt, 1896 március 1-én Aduánál. — Tudjuk, hogy vannak repülőgépek, nagy ágyuk, van gáz, de mi bízunk Istenben és az ő gondjaira bizzuk igazságos ügyünket. Meg vagyok győződve arról, hogy meg fogjuk védeni országunkat. Különben — tette hozzá rövid gondolkodás után — mindig könnyebb védeni, mint támadni és nem hisszük, hogy egy idegen hadsereg élelmiszert találhat határainkon belül.

A beszélgetés a hadügyminisztérium egyemeletes épületének egyik szobájában folyt le. A szobát két ezüst etiópiai zászló díszíti, a zászlók felett sisakok és lándzsák függnek. A fekete burnuszba öltözött Mulugheta tündöve forgatta szeméit, miközben a kérdésekre felelt.

— Nem gondoltuk, hogy így fognak bánni egy országgal, amely csak függetlenségét védi, de ha így áll a dolog, védekezni fognak

egy ágyúval, mint karddal és lándzsával. Mi lesz a tragédiánk? Ezt a körülmények fogják eldönteni.

— Azt hiszi, hogy egyszerre fognak támadni Tigré és Ogoden felől?

Erre a kérdésre nem felelt a abessziniai hadügyminiszter.

Mulugheta résztvett a leghíresebb négyes, II. Menelik oldalán már 39 évvel ezelőtt is az olaszok elleni első, sikeres szabadságharcban. Tizenkét éves korában lépett a császár szolgálatába. Nemsokára légyverhordozója lett II. Meneliknek. Adua idejében már miniszter volt. A harcban ő maga is verekedett lándzsával és karddal. Az aduai nevezetes napokra visszaemlékezve ezeket mondta az öreg katonára:

— Az olasz hadifoglyok nem fogják elszervezni azokat a szörnyűségeket, amelyeket elődjük az aduai ütközet után elszervek. Legalább is amennyiben rajtunk mulik. Bár az olaszgyűlölet igen nagy a népben a fegyelem sokkal jobb, mint akkor volt. Adua után a nép a császár rendelete ellenére kegyetlenkedett a foglyokkal. De mindenesetre emlékezzenek vissza, hogy nem mi akartuk ezt a háborút.

SZÍNHÁZ-FILM

Mit ír a világsajtó a Siegler-társulatról?

A Siegler-társulat, amely Sigheten vendégszerepel ma nagy sikerrel, csak nemrégiben érkezett haza nagy európai turnéjáról, amelynek során a legnagyobb világslapok méltatták a társulat kivételes produkcióit. Az alábbiakban néhány szemelvényt közlünk a kritikákból.

A Siegler-szintársulat primadonnája, Sevilla Pastor. Ezt a mélytekintetű, szomorúszemű és ugyanakkor szertelenül vidám góttódomont a középkorban boszorkányként égették volna meg, mert Sevilla Pastor valóban boszorkányosan tehetséges.

(Az Est, Budapest)

Sevilla Pastor külön fejezetet képez az

európai jiddis színjátszás történetében. (Der Nájér Morgen, Lemberg)

A Sternberg—Altmann revü főszerepét Sevilla Pastor játssza. Vulkanikus temperamentuma és nagyrabecselült művészi meg-hódította a bucaresti közönséget. (Dimineața, Bucuresti)

Ha Sevilla Pastor művészetét helyesen akarjuk jellemezni, meg kell állapítsuk, hogy játékélessége felér Maly Picon művészetével. (Die Stimme, Bécs)

Kevés színésznek sikerült még ennyire lebilincselni a publikumot, mint Sevilla Pastornak. (Czernowitzer Morgenzeitung)

A ROYAL MOZGO MÜSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor metiné: Schmelting—Hammals boxmérkőzés és A medódiák varázsa.

Nagy őszi premierslágér olcsó nyári 15—20 lejes helyárrakkal: I. Fehér nővér. Fősz.: Loretta Young, John Boles. II. Schmelting—Hamans boxmérkőzés. Új Paramount journal. Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11, Nővér: 4.15, 7, 9.30.

Az OPERA MOZGO MÜSORA:

Csütörtöktől: A cirkuszherceg. Főszerepben: Harry Piel.

Hétfőn: A vágják ritmusa. Fősz.: Clark Gable és Joan Crawford.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Két ceodafilm: I. Conan Doyle: Smaragd szakáll detektívregénye. Victor de Koval. II. Ezred leánya. Anny Ondrával. Helyárak: 7 és 10 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

Két film: I. Maglaviti csoda — Juhász, aki beszélt Istenel. II. Eg yéj Velencében. Balla Lici, Gombaszögi Etla, Pino de Gatera. Kezdet: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 7 és 10 lej.

MUNKAS-MOZGO MÜSORA:

Szombaton 6 és 9. Vasárnap 3, 6 és 9. I. Tania, a moszkvai leány. Orosz társadalmi film. Főszerepben Kay Francis és Warner Oland. — II. Mexikó. Főszerepben: Georg O'Brien. Helyárak: 10 és 12.

Székely és Réti BUTORGYÁRT

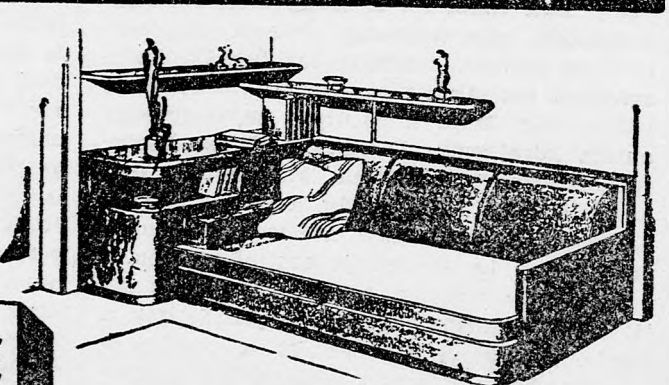
TÁRGU-MURE/—BUCURE/TI—BRAVOV

Tervezőink művészete

Munkáink szaktudása

Anyagjaink kiválóága, nyújtják Önnek azt a biztosítékot, mely a butorvárártás előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amelyeket Ön magának elképzelt.

RÁDIÓ MŰSOR

Szeptember 1. Vasárnap.

Bucuresti, 12: Lemezek. 17: Rádiózenekar. 18.15: Lehár: Carevics, egyveleg. 20.45: Énekszóló. 21.45: Hangverseny a Lidórol. 22.20: A zene folytatása.

Budapest, 9.15: Hírek. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.40: Cigányzene. 18.15: Jazz. 19.25: Hegedű zongorakísérettel. 20.15: Dajbukát Flore és Bárony István előadó estje. 22.30: Budapesti hangversenyzenekar; 24.05: Hírek.

Bécs, 17: A Bittner-négyes és a rádiózenekar hangversenye. 22.25: Antoni Fernando basszus ária és dalestje.

Droitwich. Szoprán és cselló játék. Huizen. 20.55: Könnnyü zene, jazz dalok. Luxembourg. 21.30: Reklámhangverseny. Milánó. 20.40: Puccini: Manon Lescaut, opera.

Oslo. 17: Szórakoztató zene. Poste Parisien. 17: Könnnyü lemezek. 21: Tarka zenés est.

Regional. 17.30: Szalonhetes. 18.45: Szalonhetes.

Róma. 20.40: Hangverseny. 22: Minucci: Rádiószimfónia két felvonásban.

Varsó. 20: Rádiózenekar, Orlan énekesrel. Toulouse. 18.30: Szimfónikus zene. 22.20: Szalon zene. 23.13: Sámson és Delila. Ábránd. 24. Könnnyü zene.

Szeptember 2. Hétfő.

Bucuresti, 12: Lemezek. 17: Rádiózenekar. 19.20: Balett lemezek. 21.45: Hangverseny a Lidórol. 22.20: A zene folytatása.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Cigányzene. 13.40: Hajdu

APRÓHIRDETÉSEK

Szörmeszükségletét, valamint bunda átalakítását és javítását most még nagyon olcsón Mandelbaum szűcsnél, Regele Ferdinand 20.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetítő szűcskörű összekötéssel rendelkező „Mária” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Egyéves kereskedelmi tanfolyamra felvilágosítás és beiratkozás Str. Maiorescu 22.

Ort. izr. család elvállal 2 iskolás fiut, vagy leányt teljes ellátásra. Str. Dragalina 19. Weiss Siegfried.

Diáklány 12 éves korig őriscsaládnál kosztot és teljes eltást kaphat a Principesa Ileana közelében. Cim a kiadóban.

Levelezőket keres „Econom-Pres” hitel-tudósító, Timisoara, Timotei Cipariu 9.

A Principesa Ileana leánygimnázium közelében 2 diáklány lakást kaphat, külön szobában, esetleg teljes ellátást is. Str. Marechal Foch 80. Hellmann.

Kereskedőseged felvétetik, 20—25 évesig, textil szövőfonal szakmában. Üzlet szombaton zárva. Ajánlatot eddigi működés megjelöléssel „Elsőrendű kiszolgáló” jellegre a kiadóba.

Okleveles nevelő, éves gyakorlatról szóló bizonyítványokkal, aki bírja a román, magyar és német nyelvet, két és fél éves leányka mellé keresetlik. Fényképes ajánlatokat bizonyítványmásokkal Singer László, Timisoara, II. Str. Saguna 8 kérünk.

Okleveles tanítónő, első és harmadik elemista leányaimhoz keresek, német és zongora tudással. Fényképes ajánlatokat bizonyítványval, Schwarz földbirtokos, Rosiori, jud. Bihor.

Kiadó fix adminisztrációba cirka négyszázholdas salajmegyei birtok. Értekezni: Jacobi ügyvédnél Cluj, Baba Novac 9.

Járás székelyen 30 éve fennálló angró üzlet, házsal, berendezéssel eladó. Érdeklődni „600,000” jelige alatt a kiadóban.

Iskolás tanulók teljes ellátást kaphatnak őriscsaládnál. Neumann, Str. Abatele Zavoral 2/b.

Ekszert akar vásárolni vagy eladni? Forduljon bizalommal N. Bolder ékszerészhez Regele Ferdinand 26 (Pascu fűszerüzlet mellett). Alapítva 1913.

Beiratás a timisoarai nyilvános zsidó hittudományi iskolába valamint a fitilicumban és leánygimnáziumba

folyamában van. A felsőkereskedelmi iskolába a tanulók felvételi vizsgálat nélkül iratkozhatnak be. Az összes fiutanolok jutányosan az intézet Internátusában nyerhetnek elhelyezést. Prospektust kívánatra küld az Igazgatóság.

Mihály zongorázik. 17: Klarinét- és zongora-

számok. 18: Jazz. 19.30: Utri Anna magyar nótákat énekel, cigányzene kísérettel. 21.10: Hanglemezek. 22.20: Jazz. 23: Waldbauer—Kerpely vonósnyegyes.

Bécs. 20.10: Könnnyü lemezek. 22.10: Rádiózenekar.

Belgrád. 20: Borodin: Ogor herceg, opera. Droitwich. 20.45: Locatelli, hegedűszonáta. Brahms: Intermezzo. Schumann: Etüd.

Hilversum. 21.25: Könnnyü zene. Kalundborg. 21.10: Balalajka.

Ljubljana. 20: Kamarazene. Luembourg. 19.25: Könnnyü lemezek.

Milánó. 17.05: Szalonötös. Oslo. 17: Szórakoztató zene.

Paelmo. 20.45: Cselló-, zongora- és szoprán-

zónszóló. Poste Parisien. 19.50: Argentínai zenekar. 21: Hangverseny.

Prága. 19.25: Fuvószonakar. 20.20: Dobrodinstry hárfaművész játéka.

Rádió Paris. 20.45: Szimfónikus hangverseny.

Strasbourg. 20.45: Klasszikus hangverseny Vichyből.

Varsó. 22: Rádiózenekar. Toulouse. 18.45: Schrammelzene. 22.35: Jazz. 23.35: Argentin zenekar.

Zágráb. 20: Opera közvetítése.

3 szobás, komfortos lakás kiadó. Motilor 54.

Perfekt román és német nyelvtudással nevelőnőt keresek 9 és 11 éves iskolás gyermekeim mellé. Családi bánásmódban részvétel. Ajánlatokat sürgősen kérek: Schul gyógy-szerész Timisoara II. Fabrica (Str. Marechal Foch.)

40.000 lej készpénzgaranciával rendelkező mérlegképes könyvelő, román-magyar nyelvismerettel, fémnapra elhelyezkedést keres. „Állandó” jellegre.

Középkorú utazó benősülésre kerestetik, vásszakmából előnyben. Cim a kiadóban.

Verebély klinikai tanfolyamon szerzett diplomával műtősnői állást keresek. Vidékre is szívesen megyek. Gábor Margit Arad, Str. Eminescu 20—22.

Intelligens leányt negyedik elemista iskolába járó leánykához keresek, aki szabad idejében háziasszonyi teendőket végez. Német, román tudással előnyben. Dr Kaufmann Jenőné Satumare, Petru Rares 27.

Jölmönő üzlettel rendelkező, intelligens, szépnek mondott őrileány férjhezmenne 35 éves felüli intelligens fiatalemberhez, lehet özvegy is. Leveleket „Vallásos” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Egy szép nagy fikusz olcsón eladó. Ertetmek díszítésére nagyon alkalmas. Megtekinthető bármikor Calea Victoriei 50.

Butorozatlan szobát különbejárattal, lehetőleg fürdőszobával azonnalra keres „Centrum” jelige a kiadóhivatalban.

Keresek egyszoba és konyha vagy fürdőszobából álló lakást belvárosban vagy kertés külvárosban. Ajánlatokat a kiadóba „Pontos fizető” jellegre.

Paplan, matrac és párna legjobban és legolcsóbban a paplangyárban „La Truson” kaphatók. Calea Marechal Foch 10. Telítisztítást vállalunk.

1200 méter férfiszövetmaradék félárban kapható „Partie” áruház új helyiségében Str. Memorandului 4.

Textilgyár, melynek szüksége van hazai kenderre, kérjen ajánlatot „Szezoncikk” alatt a kiadóhivatalba.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly- tej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál Str. Iasilor 9.

Az itt azóó elme-neje, Löwy garasi Wiz

Kedves Testvéreim, mint amikor néni feladott egy kcsnánom, különbe ez így nagyon jó jamra ez megism egy tanítónőnk, ak és a cionista lelke je. Ripper Frida hogy dolgozzak ki rol. Bármilyen ne mel neki kellett ill témát, mert fegyél nézzük a témát:

Mi az a hachsa az jelenti, hogy szó: a „kóser” sz anyyan tudjuk, k kóser: megengedet szónak egy másik telme is: a mai szűzaléka cionista, szül a chaluciu'ra pionir, utórb. A valamelyik cionist tagja, hachsarára étezik és pedig f az hachsara a fiuk és leányok u zogazdasági kiképz szántani, ve'ni, ar stb. Vannak azutó valamilyen ipart még nincsenek kel télen, városokban azonban kiemele chaluc vagy chaluc tanulja személyi való redukálását. pudert, sem ruzt zéról nem is be tiltva a dohányzás kollektiv életet és zösségi kasszát sz.

A leányok m kenyeret sütnék amikor a sor ráj eleinte nehezük megcsokja a chaluc kation, nehézu boldog, hogy Ere ját keze munkájé hobb vágya, hogy ba, ha rákerül a fikáját.

A hachsara egy tiszten már a bil sem volt egyéb, m szó a következő betűiből adódik: „(Jákob háza, jera raelib). Ezek vol leszínában akik vándorolnak ki halgatókból rekrú idősebb emberek chalucok az első az első hachsarát

A zsidó nép v állat-enyésztéssel kereszül azonban nem volt szabad tották őket az ő és foglalkozások iparból is, ugyhog reskedelemmel helyzet ma is ha igyekeznek a zsidó ből kiszorítani és ságot az intelle megakadályozni.

Nagy vezéril szemmel előre zsidó népek azt szazol, a produkt dásághoz, még p sehol máshol nem ben. Is valóban, csétien népünkne Jisrael. Ezért országban a zsidó kára nevelni, zsi szereletre fegyve ségi munkára az A szellemi hac

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDELYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Mi a hachsara?

Az itt következő, hachsaráról szóló elmefuttatást a fagarasi rabbi neje, Löwy Jósauné olvasta fel a fagarasi Wizo egyik összejövetelén.

Kedves Testvéreim! Ugy érzem most magam, mint amikor az iskolában a tanító néni feladott egy leckét, amelyet meg kellett csinálnom, különben büntetés vár rám. És ez így nagyon jó volt. És most, öreg napjaimra ez megismétlődik. Van nekünk itt egy tanítónőnk, aki megtanít Cionizmusra és a cionista lelkesedésre. A Wizo elnöknője, Ripper Frida megparancsolta nekem, hogy dolgozzak ki egy előadást a hachsaráról. Bármilyen nehezemre esett, ősz fejemmel neki kellett ülnöm és kidolgoznom ezt a témát, mert fegyelemnek kell lenni! És most nézzük a témát:

Mi az a hachsara? Hachsara szó szerint azt jelenti, hogy előkészítés. A hachsara szó a „köser” szóra vezetik vissza. Mindannyian tudjuk, hogy mit jelent az, hogy köser: megengedett, helyes. De van ennek a szónak egy másik jelentősége, egy másik értelme is: a mai zsidó ifjúság, melynek 90 százaléka cionista, már itt a galutban készülő a chalucitúra. Chaluc azt jelenti, hogy pionír, utőr. A fiatal fiu vagy leány, aki valamelyik cionista ifjúsági szervezetnek a tagja, hachsarára megy. Kétféle hachsara létezik és pedig fizikai és szellemi. A fizikai hachsara abból áll, hogy 18-25 éves fiúk és leányok ugynevezett szniffeken mezőgazdasági kiképzést nyerne, megtanulnak szántani, vetni, aratni, ültetni, ásni, kapálni, stb. Vannak azután olyan szniffek is, ahol valamilyen ipart lehet elsajátítani, de ezek még nincsenek kellőleg megszervezve és csak télen, városokban működnek. Mindenekelőtt azonban kiemelendő, hogy a hachsarázó chaluc vagy chaluca már itt a galutban megtanulja személyi igényeinek a minimumra való redukálását. Így például a chaluca sem pudert, sem ruzt nem használ, a manikűrözésről nem is beszélve. A fiuknak el van tiltva a dohányzás és az alkohol, a szniffen kollektív életet élnek és munkabérik a közösségi kasszába szolgálnak.

A leányok mosnak, vasalnak, főznek és kenyeret sütnék minden héten felváltva, amikor a sor rájuk kerül. És ha a munka eleinte nehezükre is esik, később csak megszokja a chaluc vagy chaluca ezt a szokását, nehézségek, örömeik nélkülül és boldog, hogy Erec Jiszrael felépítéséhez saját keze munkájával járulhat hozzá. Legjobb vágya, hogy kivándoroljon Palesztinába, ha rákerül a sor és megkaphatja csertifikátját.

A hachsara egyébként nem új dolog, mert hiszen már a biluisták grandiózus munkája sem volt egyéb, mint hachsara. A B. I. L. U. szó a következő héber mondatnak a kezdőbetűiből adódik: „Béth Jakov Lohu Unelohá” (Jakob háza, jertek és menjünk Erec Jiszraelbe). Ezek voltak az első kolonisták Palesztinában akik a régi cári Oroszországból vándoroltak ki és nagyobb részt egyetemi hallgatókból rekrutálódtak, de voltak köztük idősebb emberek is, ezek voltak az öreg chalucok az első pionirok és ezek végezték az első hachsarákat.

A zsidó nép valamikor földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozott. Evezredeken keresztül azonban a galutországok zsidóinak nem volt szabad földet vásárolniuk, kiszorították őket az összes pályákról, hivatalokból és foglalkozásokból, sőt igen gyakran az iparból is, úgyhogy a zsidó kénytelen volt kereskedelemmel háziállással foglalkozni. A helyzet ma is hasonló, a legtöbb országban igyekeznek a zsidókat a különböző üzletágakból kiszorítani és különösen a zsidó fiatalokat az intellektuális pályára való lépésben megakadályozni.

Nagy vezérünk, Herzl Tivadar profétái szemmel előre meglátta ezt és hirdette a zsidó népek azt a közeledését, hogy visszatérjen a produktív munkához, a mezőgazdasághoz, még pedig a saját földjén, amely sehohol máshol nem lehet, mint Erec Jiszraelben. És valóban, ma nincsen a mi szerencsétlen népünknek más kiútja, mint: Erec Jiszrael. Ezért kell ma a legtöbb galutországban a zsidó ifjúságot produktív munkára nevelni, zsidó öntudatra tanítani, Cionizmusra fegyelemre és főleg mezőgazdasági munkára szoktatni.

A szellemi hachsara abból áll, hogy a fia-

tal fiu vagy leány elsősorban elsajátítja a cionista ideológiát, az új héber nyelvet, amely nélkülözhetetlen, mert „ha fenn tud maradni egy nép ország nélkül, de nyelv nélkül semmiesetre sem”. De produktív szempontból is fontos, hogy megtanulják a héber nyelvet, mert Palesztinában nem nagyon messzire lehet jutni a román, magyar vagy német nyelvtudással, sőt még a zsargonnal sem (jiddis), amelyet legfeljebb csak az öregek beszélnék már.

Hachsarán tanulják a zsidó történelmet is, azaz népünk történetét, továbbá Palesztina földrajzát, héber dalokat és táncokat. Ez a

szellemi hachsara. Bernard Shaw mondja valahol, hogy úgy neveljük gyermekeinket, hogy legfiatalabb éveiben is súlyos megerőltető munkát végeztessünk velük (naponta félóra vagy egy óra hosszat), hogy a gyermek a fizikai munkához hozzászokjék.

Minden zsidó asszony, különösen azonban minden Wizo nő nemcsak saját, de gyermeke érdekében cselekszik, ha gyermekeknek ilyen nevelést ad, mert az ilyképpen nevelt gyermek egészen biztosan meg fogja állni a helyén és így a munkát, mint az esetleges nékülönzések el fogja tudni viselni. Kedves Testvéreim, ma már igazán nincs más utunk, mint Erec Jiszrael, mert a jövőnk nagyon gondderthes.

Neveljük gyermekeinket hachsarára! Készítsük őket előre Erec Jiszraelre!

Heine és Rothschild

A múlt század negyvenes éveinek Párizsában egyetlen ember sem állott annyira és oly állandóan az érdeklődés középpontjában, mint Rothschild James báró, a párizsi ház feje. A nagy „finánc-elefánt”, amint Balzac nevezte, nemcsak mérhetetlen vagyonának hatalmával fogva, de rendkívül érdekes és éppenséggel nem mindennapi egyéniségével is maga köré vonzotta Párizs színe-javát. Csak természetesen, hogy a rue Lefitte-i palota fényes estélyeiről nem hiányozhatott az olyan népszerű és körülrajongott zseni sem, mint Heine, akinek párizsi évei az ünnepeket és láncolatokat voltak. Rothschild báró nemcsak a nagy és világhírű költőt látta Heineben, de elsősorban — mint ő maga nem egyszer mondotta — egyik igen kedves és szeretett üzletfelének, a „rég és szolid Heine-ház fejének” Heine Salamonnak, a mi kedves Heine Salamonnak unokaöccsét. Valóban kitüntető szeretettel bánt Rothschild a költővel, de ez a kedvesség egyáltalán nem akadályozta meg a „muzsák nevelésén” abban, hogy szatirjának csillogó és sebző pengéjét a nagy aranyvadon is ki ne próbálja. A párizsi pénzarisztokrácia szalonjaiban csak úgy, mint művész körökben rengeteg olyan vicc és pajkos történet forgott közvéden, amelyet Heine követett el a bankár báró rovására. De nem egy olyan anekdóta is megmaradt, amelyből kitűnik, hogy a halhatatlan költő mennyire őszinte elismeréssel viseltette duszardag barátjának fényes estélyi tehetsége iránt, noha mint ő maga bevallotta, nem nagyon tudta megérteni, miben is áll tulajdonképpen Rothschild nagy tehetsége, de azt mégis érezte, hogy „keil benne valami rendkívülinek lenni...”

Intim, zuvartalan és őszinte szimpátián alapuló barátság volt a költő és a pénzfejedelm barátsága s hogy ilyen lehetett, annak nem utolsó sorban Heine uri finnyassága is volt az oka, aki folytonos pénzzavarai dacára sohasem kért kölcsönt a nagy pénzbirtól. „Akarod, hogy nagyurak igazán a barátaid legyenek? — írja egy helyütt Heine — sohasse kérj tőlük pénzt!”

Ez adja magyarázatát annak, hogy a költőnek hosszú ideig valóban barátja tudott lenni a sokmillió bankár: Rothschild. Barátságukat, egymáshoz való viszonyukat semmi sem világítja meg jobban, mint azok az anekdoták, amelyek rányomartak és amelyekből alább adom a legjellemzőbbeket.

Egy alkalommal előkelő társaság jelenlétében elmesélte a báró, hogy látott egy folyót, amelynek iszapos szürke vize utálatos volt. Ugyanez a folyó pedig a forrásánál még kristálytiszt és üde vizű.

— Hja! — mondotta Heine, száraz és félhalk hangon — az ön atyjaura is igen derék ember volt, báró ur...

A báró nem vette észre ennek a megjegyzésnek nem is éppen rejtett élet, csak a vendégek haraptak az ajkukba.

Más alkalommal pedig, mikor a bárói ház egy nagy estélyén a báró feltűnő barátságát kezezte a költő, Heine nevetve kiáltott fel:

— Ne beszéljen kérem ilyen családisan velem. Még azt fogják hinni az emberek, hogy hasonlítottak vagyunk...

Rothschild nagyon büszke volt reneszánsz stílusban épített és pazar drágaságokkal tul-

zsufoit palotájára. Ha valaki először volt nála, nem mulasztotta el megkérdezni:

— Comment trouvez-vous mon chenil?

Egy ilyen alkalomnál Heine is jelen volt és félhangon a báró fülébe sugta:

— Tudja ön, hogy chenil kutyaólat jelent?

— No és?

— Ön szóval egy kutyaó lakója? No, ha önnek ilyen rossz véleménye van saját magáról, legalább ne kiabálja ki boldog boldogtalannak! ...

Csakugyan Heine, mintha minden alkalmat megragadott volna, hogy a bárót bosszantsa. Csipkelődő kedve nem nagyon nyugodott Rothschild közelében, de tévedés lenne azt hinni, hogy a két ember barátsága mindössze is ilyen egyoldalú apró tüszurásokból állott. Heine őszintén becsülte a bárót és minden alkalmat megragadott, ha szövegletre lehetett. Ez pedig elég gyakran előfordult, mert a hatalmas báró nem egyszer volt kitéve hírlapi támadásoknak és mindig Heine volt az, aki ezeket a támadásokat szellemesen és fölényesen leszerelte.

Egy esetben például, mikor a különben zsugorított ügyes módon ezer frankig adózta magát a jótékony névben George Sande az ünnepeit írón Scribe, az akkori idők legnépszerűbb színműírója nevetve jegyezte meg, látván a báró fanyar némaságát, amellyel lefizette az ezer frankot:

— Hja, nagy fájdalmak nem talál szavakat az ember!

Hetekig mulattak ezen a megjegyzésen az emberek Rothschild rovására, végigjárta a hírlapokat és végül egész szállóige lett belőle... míg egyszer aztán Heine megsemmisítette.

Heine nem szerette Scribe-t, nem tekintette tehetséges írónak és mindig nagyon szigorú vagy lekicsinylő módon nyilatkozott róla. Annál jobban feltűnt egy alkalommal, hogy agyba-főbe dicsérte nagy társaság előtt Scribe-t. Az egyik csodálkozó vendég meg is kérdezte Heinet, hogy mi a magyarázata ennek a változásnak, miért dicséri ennyire Scribe-t?

— Ó, egészen nyugodtan dicsérhetem — válaszolt Heine —, hiszen biztos vagyok benne, hogy senki sem hitte el, amit mondtam.

Most mindenki Sriben nevetett, de Heine még betetőzte ezt a gyilkos viccet:

— Én különben nem tagadom, hogy Scribe halhatatlan... ameddig csak él... egy pillanattal sem tovább...

Mint rövid időnek előtte Scribe mondását, most Heine megjegyzését adták saájáról-szájára. Rothschildnak megvolt az az elégetele, hogy most ő nevetethet Scribe-t...

Jung Wizo munka Baiamaren. A baiamarei Jung Wizo csoport nem tartott nyári szünetet, hanem állandóan rendszeresen tartja összejöveteleit, melyeken felolvassák a központ leveleit és körleveleit. Ezenkívül elhatározták a leányok augusztus 6-iki összejövetelükön, hogy a kulturház építését elősegítendő, minden tag elme egy gyűjtőívvel ismerőséhez. A fagyaltestélyt most nem rendezik meg, miután az Arvagonozó rendez nagyobb műsoros estélyt. Megtárgyalják a héber kurzus ügyét.

WIZO-HIREK

Wizo élet Fágáron. A fágárai Wizo csoport az elmúlt munkaévben különböző összejöveteleket tartott, melyeken a következő előadások voltak: Dr Mózes László beszélt a sékelakcióról. Ripper Frida, elnöknő különböző cionista témákat vet fel, melyeknek kidolgozására az egyes Wizo tagok vállalkoznak. A tg.-muresi konferenciára javaslatokat dolgoztak ki, Ripperné és Grünfeldné vettek részt a konferencián, melyről hazatérve beszámolót tartottak a csoport tagjainak. Julius havában a csoport alakította, Melanie Eiger, a brasovi Wizo elnöknője látogatta meg a csoportot és rendkívül érdekes előadásokat tartott a konferenciáról és egyéb aktuális témákról, különösen azokról az asszimiláns német zsidókról, akik most élnek rész vesznek a cionista mozgalom munkájában. Ugyancsak júliusban két fagyaltestélyt rendeztek, melyeken Ráth Efráim tartott előadást és Löwy Josuáné olvasta fel igen érdekes előadást a hachsaráról. Rendeztek egy Herzl-Bialik emléktüneményt, melyen dr Mózes László tartotta az ünnepi beszédet és Ripper Frida beszélt Herzl műveiről. Augusztus 11-én Ripper Frida lakásán zenedélután rendezett a Wizo, melyen Schönberger Pál a budapesti akadémia nővédek szerepelt nagy sikerrel.

Jung Wizo munka Toplitán. A toplitai Jung Wizo csoport augusztus 10-én jósikereült fagyaltestélyt rendezett, melynek ugy anyagilag, mint erkölcsileg elsőrangú sikere volt. A műsor, melyet nagyszámú közönség nézett végig, nívós és tetszést arató volt. Sok közönség jár a helyi Hanor Háción szniffnek, melynek tagjai szép énekkarokkal nagyban emelték az est sikerét. Továbbá nagy tetszést arattak a Palesztinából látogatóba hazajött Bereckin, Ernwald chaluc kíséretében előadott héber dalt. A műsor a következő volt: Bialik vers, szavalta Ujhelyi Baba. Orosz tánc: Blumenthal Olga. Héber dalok Bereckin és a kórus. Majd Ernwald. Grotteszk tánc: Bermann Alice, Ujhelyi Baba és Slamovits Cunci, hegedűn kísérté Gara Pisti. Hegedűszámok előadta Gara Pisti. Valcert táncol: Blumenthal Olga és Schwartz Baba, kék-fehérbe öltözve a kórus által előadott jiddis dalra. (Wieder Eszter chaluc szótól énekelt.) Minden egyes szám megérdemelt nagy tapsot váltott ki. A csoport ezután folytatja intenzív munkásságát és a jövőre nézve rendszeres kulturprogramot dolgozott ki. Az egyes témaköröket felosztották egymás között, cionisztikát, irodalmat, revüt, szépirodalmat, stb. mindegyik reszortot más-más Jung Wizo tag vállalta, hogy az év folyamán feldolgozza és előadások keretében ismerteti a csoport tagjaival.

Az oradeai Wizo csoport garden partija. Az oradeai Wizo csoport augusztus 21-én este tartotta meg garden partiját az Ujságíróklub külön ezen célra gyönyörűen felszített nyári helyiségében. Az öletés táncomból, melynek megrendezésénél dr Erdős Gábor, dr Náda István és Weimann Gusztáv urak segítettek, gyönyörű nyeresénytárgyak lettek kiosztva. Az estély ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült és a nagyszámú közönség a reggeli órákig nagyszerű hangulatban mulatott.

A mercureaciui Wizo Herzl-Bialik ünnepélye. A mercureaciui Wizo csoport július 21-én nagyszerű Herzl-Bialik ünnepélyt rendezett, melyen a Wizo-tagokon kívül számos vendég vett részt. A programot az elnök üdvözlő szavai vezették be, majd Hönig Sándor magyar és Goldstein Konrad német nyelvű előadásai következtek Herzl Tivadaról. Salamon Eliz Giszkalay „A Messiás Heroldja” című költeményét szavalta nagy sikerrel, azután Marmor Zelma tartott emlékbeszédet Bialikról. Az ünnepély lelkes hangulatban ért véget.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO tiszviselői központja. Pinta Ásáneczi 4.

soaral nyilvános-
csokekereskedelmi
mint a itulicumba
innaziumba

felsőkereskedelmi isko-
eli vizsgálat nélkül irat-
szes fiutanulók jutányo-
mátusában nyerhetnek
tust kívánatra küld az
Igazgatóság.

17: Klarinét- és zongora-
9.30: Utri Anna magyar
zene kísérettel. 21.10:
Jazz. 23: Waldbauer-

nyű lemezek. 22.10: Rá-

in: Ogor herceg, opera.
Locatelli, hegedűszonáta.
Schumann: Etűd.

Könyvi zene.

Balalajka.

parazene.

5: Könyvi lemezek.

alonötös.

ztató zene.

sellő, zongora- és szop-

50: Argentínai zenekar.

oszenekar. 20.20: Dobro-

játéka.

: Szimfónikus hangver-

Klasszikus hangverseny

zenekar.

Schrammelzene. 22.35:

n zenekar.

közvetítése.

ÉSEK

os lakás kiadó. Moji-

és német nyelvtudással

és 11 éves iskolás gyer-

di bánásmódban részese-

an kérek: Schul gyógy-

Fabrica (Str. Marechal

szgaranciával rendelkező

5, román-magyar nyelv-

elhelyezkedést keres.

benősülésre kerestetik.

en. Cim a kiadóban.

tanfolyamon szerzett

állást keresek. Vidékre

Gábor Margit Arad, Str.

negyedik elemista isko-

hoz keresek, aki szabad

szonyi teendőket végez-

ssal előnyben. Dr Kauf-

are, Petru Rares 27.

rendelkező, intelligens,

leány férjhezmenne 35

fiatalemberhez, lehet

„Vallásos” jellegére a

sz olcsón eladó. Etter-

alkalmas. Megtekint-

Victoriei 50.

különbejáratta, lehető-

sonnalra keres „Cent-

ivatalban.

és konyha vagy fürdő-

belvárosban vagy kertes

okát a kiadóból „Pontos

párna legjobban és leg-

ngyárban „La Truson”

chal Foch 10. Tolltisz-

vetmaradék félárban

ház új helyiségében Str.

k szüksége van hazni

latot „Szezoncikk” alatt

kóser tehén és bivaly-

lívta is — kapható

tr. Iasilor 9.

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— **Mária királyné Belgrádba utazik.** Bucurestiből jelentik: Mária anyakirályné rövidesen Belgrádba utazik, majd a dalmát partvidéken tesz látogatást. A királyné azután Blédebe megy, ahol Péter király és Marioara királyné tartózkodnak.

— **Csak tavasszal kerülhet sor a bucaresti —telavivi légiút megkezdésére.** Bucurestiből jelentik: Papanu és Popsteanu repülő, akik telavivi utjuktól visszatértek kijelentették, hogy a román-palesztinai légiút tavasz előtt nem valósulhat meg, mert több kérdés vár elintézésre.

— **Meghülésnél, náthalánál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarannál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál** naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorból csatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható s ezért használatát járványok idején is igen célszerűnek bizonyul.

— **Ötperces munkaszünettel** tüntetnek a munkások a béke mellett. A szociáldemokrata munkásinternacionálé végrehajtóbizottsága, amint megirtuk, a napokban megartott genfi ülésén olyan határozatot hozott, hogy szeptember 3-án, a Népszövetség összehívásának napja előtt a szociáldemokrata munkásság Európa minden városában tüntetéseket rendezzen a küszöbön levő újabb világháború ellen. Miután Romániában az ostromállapotra való tekintettel ilyen tüntetéseket rendezni nem lehet, a szociáldemokrata párt vezetősége úgy rendelkezett, hogy kedden, szeptember 3-án délelőtt 11 órakor Románia minden gyárában, műhelyében, üzletében és hivatalában öt percre megáll a munka. Ezzel az ötperces szünettel tüntetnek Románia szociáldemokrata munkásai a béke mellett.

Valami újat óhajtsz tudni?
Olvassa el a következő hírt:
Szeptember 4-én nyílik meg a „Select” mozgó
„SZOKNYÁS ÖRDÖGÖK”
rendkívüli filmmel, mely mindenkit csodálatba fog ejteni.

— **Németországi menekült határátlépési pere a hadbíróság előtt.** A napokban került tárgyalás alá a clujai hadbírószágon Eckstein Izák németországi zsidó menekült határátlépési ügye. Eckstein, aki bucovinai származású kereskedő, 30 évvel ezelőt került Németországba, hol Hitler uralomra jöveteléig jómódban élt. 1933-ban mint keleteurópai zsidónak menekülnie kellett Németország területéről és így került vissza Csehszlovákia területére. Miután állampolgársági iratai nem voltak rendben, utlevél nélkül lépte át a határt közel két évvel ezelőt és a Regátban tengette életét ez év tavaszáig, amikor is Topliára utazott munka keresése végett. Itt a csendőrség elfogta és miután megállapítást nyert, hogy iratai nincsenek rendben, ügyét áttették a clujai hadbírószághoz, mely tiltott határátlépésért vonta Ecksteint felelősségre. Eckstein védelmét a Zsidó Párt jogvédő irodájának megbízásából dr. Fendrich Ernő ügyvédjelölt látta el, akinek hatásos védőbeszédére után a hadbíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével Ecksteint egy havi börtönbüntetésre ítélte. Ezen idő alatt a Zsidó Párt jogvédő irodájának remélhetőleg sikerülni fog tisztázni e hányatott életű zsidó menekült állampolgársági helyzetét és így elkerülhető lesz, hogy a büntetés kiöltése után a sok szenvedésen keresztülment embert Romániából kiutasítsák.

— **Svédország is fegyverkezik.** Stockholmból jelentik: A svéd parlament néhány évvel ezelőt tizenháromtagú bizottságot jelölt ki a svéd honvédelmi rendszer újáalakítása tárgyában. A napokban a bizottság elkészült munkájával és terjedelmes jelentést terjesztett a kormány elé. Mindenekelőtt a légiflotta jelentős kiegészítését javasolja a bizottság. A tengeri haderőt könnyű flottaegységekkel kívánja megerősíteni. Természetesen a program végrehajtása a hadügyi költségvetés megerősítésével jár. 112 millió svéd koronáról 148 millióra emelik a tisztek létszámát 1686-ról felemelik 2112-re. Felelősségi állománybeli. A szolgálati idő beközeiben: 210 nap. Felemelik a katonai korahtárt 42 évről 45 évre. Góland szigetén a katonai korhatár 18 évtől 55 évig terjed.

— **Kiütéses tífusz Maglaviban.** Bucurestiből jelentik: Calafat járás pretora inspekción körutján megállapította, hogy a falvakban rendkívül rossz egészségügyi állapotok uralkodnak. Maglaviban, Petriche Lupu falujában hihetetlen piszokban élő emberek találtak. Számos kiütéses tífuszban szenved, többen gyanusak, akikről nem tudni, mi bajuk.

**Jön TÁNASE Clujra
a
HIP, HIP, HURA-val**
Mindenki gondoskodjék jegyéről már most a Színházügyszéknél, Piata Unirii, vagy a „Memento” irodánál, Str. Regina Maria 16.

— **Letartóztattak egy neves színészt Bécsben.** Bécsből jelentik: Néhány évvel ezelőt Paul Mahr színész, a Rennaisance-színház tagját erkölcstelen üzelmek miatt letartóztatták. Az volt a bűne, hogy négy gyermeket csalt különböző ürüggyel a színházhoz, akik ellen azután erkölcstelen megnyeréssel követelt el. Annak idején egy évi súlyos börtönnel sújtották a színészt, akit 1933-ban feltételesen szabadlábra helyeztek. Paul Mahr ismét fellépett a színpadra, de beteges hajlamainak nem tudott sokáig ellentállani. A napokban ismét feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy Mahr egy családnak 12 éves gyermekét csábította el. A színész bejáratos volt a csalárhoz és visszavitt a gyermek színház-szeretetével. Egy napon elvitte a lakására azzal, hogy táncra és mimikára fogja tanítani. Ehelyett azonban a gyermek ellen merényletet követelt el. Mahr nem tagadta a vádat. A napokban fogják ügyét tárgyalni.

— **Augusztus 23-án virradó éjjel** a Bucuresti és Petru Rareşon vonalon harmadosztályon egy borkötésű notesz veszett el, ami a megtalálóra nézve értéktelen, visszaadója 500 lej jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

— **Vihar Bucuresti fölött.** Bucurestiből jelentik: Két napi kánikulai hőség után ma éjjel 3 órakor a főváros fölött vihar tört ki. Az alacsonyán fekvő negyedeket néhány perc alatt víz öntötte el. A tüzoltókat számos helyre hívták ki.

— **Purifikáció a nemzeti parasztpárt bucaresti tagozatánál.** Bucurestiből jelentik: Mihalache tegnap a párt több tagjával értekezett. Ghelmegeanu, Armand Calinescu, Dem. Dobrescu és mások számonlétak be a fővárosi tagozat ügyéről. Elsősorban a fekete szektorról van szó, amelynek egy küldöttsége követelte a kompromittált egyének eltávolítását. A tegnap este visszaérkezett Madgearu ma jelentést tesz a helyzetéről.

— **Bernard Shaw a napokban készült el új vígjátékával.** Londonból jelentik: Bernard Shaw a napokban készült el „A milliomosnő” című vígjátékával, amit egy luxushajón írt. Bernard Shaw az asszonyi vállalkozókat és spekulánsokat figurázza ki ebben a darabjában. Olyan asszonyi típusát rajzolja meg, aki teljesen elnyomja magában nőieségét és egészen odaadja magát a meggazdagodás vágyának. Amikor aztán elérte legnagyobb célját, amikor már nem kell lóhonia a vagyon után, szeretné emberi életét is élni és meg akar hódítani egy férfit, akiből a vagyonszerzési hajlamok teljesen hiányoznak. Ezt a célját azonban már nem érheti el és ebből támad a darab sok tragikomikus fordulata. A szerző „komoly vígjátéknak” nevezi ezt az alkotását és azt mondja róla, hogy nem tudná megállapítani szindarab-e ez vagy pedig filozófiai értekezés. A darabot ősszel fogják bemutatni Londonban. A főszerepet Edith Ewans neves angol drámai hősnő vállalta.

**Az iskolai év kezdete előtt
mindazt árusítjuk, amire gyermekének az
iskolai, intézeti előírás szerint szüksége van**

Intézeti és iskolai
Pepita szövetek
Sötéttek cheviot szövetek
Agy- és fehéreművésznak
Paplanok és pokrócok
3 részes matracok

**nagy választékban és speciálisan
olcsó árakban**

Szabó Jenő Rt. Cluj
Calea Regele Ferdinand 5.

— **Istenfiszteletek a békéről Angliában.** Londonból jelentik: Canterbury érseke és az anglikán egyház vezetősége közös felhívást bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy szeptember elsőjén, vasárnap tartanak minden templomban békeimákat. Imádkozzanak, hogy a háború veszedelme hárujon el, hogy a Népszövetség béketörökvései sikerüljenek és hogy az igazság győzedelmeskedjen. A felhívásban kihangsúlyozzák, hogy a Népszövetség súlyos döntés előtt áll és ettől nemcsak az olasz-abbesszin konfliktus következménye függ, hanem a Népszövetség sorsa is. „Amely a nemzetközi béke instrumentuma és amely így végződik a felhívás — a nemzetközi anarchia meggátolója”.

— **Skarlát- és vörhenyjárvány Dél-Kínában.** Sanghaiból jelentik: A délkínai Senzhi tartományból skarlát- és vörhenyjárvány híre érkezik. A kórházak túlszűfoltak és egyedül Hszingau városában többen mint százán haltak meg vörhenyben. Tunguming városában ötszázal többen pusztultak el skarlátban.

— **Zsidó fiatalember kitüntetéssel végezte a zürichi műegyetemet.** Néhány napja fejezte be tanulmányait egy timisoarai fiatalember, Bleicher György, aki kitüntetéssel végezte mindvégig tanulmányait. Bleicher György tanulmányait eredetileg Stuttgartban kezdte, de a Hitler-rezsim óta kénytelen volt egyetemet változtatni és Zürichbe ment. A tehetséges fiatal mérnök éveken keresztül zürichi tudósítója volt az Uj Keletnek.

Hölgyek figyelmébe!
Külföldi tanulmányutamról hazatérve, a legújabb párizsi modellek állók a T. Hölgyközönség rendelkezésére.
VÉRTESSÉ,
Regele Ferdinand 53.

— **Rövid hírek mindenütt.** Dower közelében a német Eisenach 4000 tonnás hajó összelitkózott a Remmillis 2000 tonnás angol hadihajóval. Az Eisenach súlyos sérüléseket szenvedett. — Orosz tiszti küldöttség járja a francia keleti határvidéki erődöket. Az orosz tisztek tegnap Metz környékéről Strassbourgba utaztak.

— **Hull amerikai külügyi államtitkár a szovjetjegyzékre adandó válaszigyekben dolgozik.** Washingtonból jelentik: Hull amerikai külügyi államtitkár a szovjetjegyzékre adandó amerikai válaszigyekben dolgozik s részletesen kifejti kifogásait a harmadik internacionálé határozatait ügyében.

— **Megkezdődtek a Goldmark zenekar próbái.** A Goldmark filharmónikusok zenekarába belépni óhajtok figyelmét felhívjuk és közöljük, hogy az 1935—36. év rendszeres zenekari próbáit szeptember hó 2-től kezdődőleg minden héten hétfőn és csütörtökön este 9 órakor pontosan megtartjuk. A zenekarba belépni óhajto akár vonós vagy fuvós hangszeren játszó ügy férfi, valamint női tagokat a társaság szívesen vesz fel, miéért is az érdeklődők felkéretnek, hogy a heti próbák estéjén 9 órakor a próbaterebben (Regele Ferdinand 54) megjelenni sziveskedjenek a zenekarba való aktív felvétel megbeszélése végett. Az előírányzott nagy munkaprogramra való tekintettel jelentkezéseket csak szeptember hóban fogad el a Vezetőség.

— **Letartóztatták a tavasszal meggyilkolt CFR nyugdíjas feleségét.** A tavasz folyamán hírt adtunk arról, hogy a Săcuiaş uccában baltával agyonverte Varga Lőrinc és Curutiu Sándor, Turdean Sămuel CFR nyugdíjast. A két gyilkost letartóztatták, de már a nyomozás kezdetén suttogni kezdtek a szomszédok, hogy a gyilkosságban része volt Turdeanunak is. Az asszony alibit igazolt a rendőrségen és így szabadlábra helyezték. Az ügy aktái az ügyészségre kerültek, ahol Barbaivel vizsgálóbíróhoz osztották ki a vizsgálát levezetését. A tanúk kihallgatása most szenzációs fordulatot hozott a gyilkossági ügyben. Az újabb kihallgatások ugyanis azt igazolták, hogy Turdeanuné bujtotta fel a gyilkosságra Vargát és Curutiut. Az asszonyt letartóztatták és bekisérték az ügyészségi fogházba.

— **H. DEVECSERI ANCI mozgásművészeti iskolájában** a tanítás szeptember 1-én kezdődik. Beiratkozás naponta d. u. 2—6-ig a Reg. Ferdinand 25 alatti kibővített iskolában. Testápoló torna, gyógytorna, ritmika, művészi tánc. Olcsó tisztviselő-csoportok. Speciális gyermek-módszer.

— **Eltanították az itélet az albán lázadók bünperében.** Tiranából jelentik: A fieri törvényszék ítéletet hozott a lázadók perében. 23 vádlottat életfogytiglani kényszermunkára és 11-et 20—20 évi börtönrre ítélt.

— **Eljegyzés.** Krausz Lilly Sighet és Weinstein Ferenc Gheorgheni jegyesek. (Mindenki külön értesítés helyett.)

— **Brender Heine hegedüestje.** Egy év után láttuk viszont az Ujságíróklub pódiumán a fiatal muzsikust, aki még csak a kamazskor küszöbén van. Örömmel állapítottuk meg, hogy ez az esztendő nemcsak a komoly és termékeny tanulás és elmélyedés korszaka volt az ifju Brender művészi fejlődésében, hanem egyszerűsége az egyéniség bontakozása is, amelynek jellemző vonásai már jelentkeznek előadásában. Különösen a Pugnani—Kreiser darabja pasztozus tonusú tolmácsolásával éreztette, hogy ura lesz a hangszerének, amelyen már ki tudja fejteni az ifjuság ébredező érzésvilágát. Brahms valcerjét és Wieniawsky Polonais-ét játszotta meg meglepő mesterségbeli készséggel, pompás és könnyed balkézütechnikával s a vonó biztos és melegen zengő kezelésével. Az ifju hegedűs a forrás esztendőjében van, vigyázní kell rá, hogy biztató ígéretei beteljesedjenek.

Mercur Camionaj. Telefon 831

— **Ötvenkét lengyel szabómunkást tartóztattak le Lengyelországban.** Varsóból jelentik: Ötvenkét szabómunkást letartóztattak, akik politikai okokból sztrájkot készítettek elő. Nagymennyiségű kommunista röpiratot is sikerült lefoglalni.

— **Hevesi Piroska zongoraművésznő és Pfeiffer Alfred operanékes, énektanár tanításukat megkezdik.** Lakásukon található délelőt 12—1-ig, délután 5—7-ig Str. Memorandului 10.

— **Beiratások a Montessori óvodába.** A Hamburg Szerén vezetése alatt álló Montessori rendszerű óvodába a beiratások szeptember 14 és 15-én eszközölhetők az óvoda helyiségében Str. Elisabeta 10. A tanítás 16-án kezdődik.

— **Izsák Laura zongoratanárnő** Tonika-Do módszerű zongoratanítást szeptember 1-én kezd. Elkészít konzervatóriumi vizsgákra. Jelentkezni lakásán naponta 4—7 óra között P. Mihai Viteazul 39.

UJ KELET Legújabb hírek

Nem várt szenzációs sakkhuzás az olasz-abesszin viszályban:

A négyhetvenöt évre egy angol-amerikai pénzcsoportnak adott koncessziót az abessziniai természeti kincsek kiaknázására

A koncesszió Abesszinia féltérületére szól. Oriási izgatottság Rómában. Mussolini tiltakozásra készül a nagyhatalmaknál. Balbo Párizsból visszaérkezett Rómába és jelentést tett Mussolininak

LONDON, augusztus 31. A Daily Telegraph szenzációs addisabebai táviratát közöl, amely szerint Haile Selassie abessziniai császár tegnap titokban aláírta azt az okmányt, amely 75 évre angol-amerikai pénzcsoportnak jogot engedélyez az abessziniai természeti kincsek, köztük a petróleum-mezők kiaknázására. Ezenkívül a konzorcium 10 millió fontot fog investálni a Tana-tó szabályozására.

Londoni politikai körökben a hír értetű feltűnést keltett. Kétségtelennek tartják, hogy a koncesszió kiadása révén az ellentétek még jobban ki fognak éleződni, annál is inkább, mert az 1906-os és az 1925. évi külön megállapodások a franciákkal és az angolokkal szemben is előnyös helyzetet kívánnak biztosítani az olaszoknak.

A párizsi Echo de Paris római híradása szerint az abessziniai császár lépése még bonyolultabbá teszi a keletafrikai helyzetet. Róma a hivatalos közlés megjelenése után nyomban tiltakozni készül a hatalmaknál az olasz érdekek háttérbe szorítása és az angol-amerikai pénzcsoportnak az abessziniai császár által eszközölt előnyben részesítése miatt. A hír szerint a szerződést bizonyos Rickett nevű egyén írta alá, akit a pénzügyek Lawranceának tartanak.

Eden a Népszövetség elé terjesztendő jelentésén dolgozik

London, augusztus 31. Eden a népszövetség elé terjesztendő jelentésén dolgozik. Ez még módosulhat a Lavallal hétfőn folytatandó megbeszélésen. London óhaja az lenne, hogy a két kormány közös jelentést terjesszen elő. Hogy ez megvalósulhat-e, a hétfői tárgyalásoktól függ.

Franciaországban Genfben tanúsítandó magatartásával foglalkozva a Matin megjegyzi, hogy a népszövetségi paktum beütését össze kell hangoztatni a szellemével, amely a háború elkerülését követeli. Ezért ne hozzon szankciókat. A Figaro az tanácsolja, hogy Franciaország maradjon meg 500 éves politikai irányvonalánál.

Egyidejűleg Genfben a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben a világ-sajtó több organumának közlései alapján megállapítják, hogy teret nyer a gyarmati mandátumok új elosztásának és a versaillesi igazságtalanságok helyesbítésének kívánása.

A Daily News Chronicle rámutat arra, hogy amennyiben Genfben nem oldanak meg sikeresen a külpolitikai helyzetben felemlített ellentéteket, német háborús kezdeményezés várható.

Ez elmaradna bizonyára, ha a németeknek meg kellene alaposan fontolniok, helyese-e a Népszövetség ellen fellépni?

Párizs, augusztus 31. A Genfbe küldendő orosz delegációban ezúttal helyet foglal egy nő is, Alexandra Kollontaj, aki Stockholmban követte volt éveken át a szovjetuniókat.

Genf, augusztus 31. Elkészítik a leszerelési főbizottság ülészakát.

Párizs, augusztus 31. Az olasz-abessziniai békeltető bizottság Politis ötödik döntőbíró bevonásával ülést tartott.

Erdővonalakat építenek Abesszinia északi részén

Párizs, augusztus 31. Az addisabebai császári palota pincéjében gázmentes betonfedezéket építettek. Egyidejű jelentés szerint az addisabebai jegybank újra megkezdte a devizák kiutalását, de csak utasok szükségleteire s külföldi közszükségleti élelmiszerek árának rendezése céljaira.

Londonban hírek vannak arról, hogy Abesszinia északi részében erdővonalakat készülnék építeni. A munkálatokat a na-

poktan megkezdhetik, mert az esőzések szünetelnek.

Addis Abebanak egyébként gondot okoz a lőszerhiány. Háború esetén a hadseregnek csak három napra való lőszerkészlete van.

A Liberté szerint Dzsibutiban és Párizsban is aggodnak a keletafrikai francia vasutvonal sorsa miatt. Amíg a vonat az abessziniai francia kézben hagyják, nem lesz baj, de fennáll a lehetősége az elvételnek s akkor a hadiszerszállások miatt az olaszok kétségtelenül bombáznák fogják a vonalat és a pályaudvarokat.

A Stefani-ügynökség megcáfolta, hogy az abessziniaiak lelőttek volna egy olasz repülőgépet.

Egy millió mozgósított olasz katona

Párizs, augusztus 31. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti Rómából, hogy szeptember folyamán Olaszország egymillió mozgósított katona felett fog rendelkezni, még 200 ezer katona behívását jelentve be, Mussolini kijelentette: hogy az egész világnak tudnia kell, hogy amíg kihívó módon szankciókról fogunk beszélni, nem fogunk lemondani egyetlen katonáról, tengerészről, vagy repülőőről sem, hanem még magasabb nívóra fogjuk emelni a nemzet haderejét.

Tegnap Bolzenóban miniszterek jelenlétében s a hadvezetőség, továbbá a tengerészeti és légi haderő vezénkari főnökei bevonásával értekezlet volt.

A Paris Soir közlése szerint Balbo a francia fővárosban folytatott megbeszélései után Bolzanóba érkezett s jelentést tett párizsi tárgyalásairól Mussolininak.

Párizs, augusztus 31. Az Ekelsior munkatársától származó tudósítás szerint a nagy hadgyakorlat után északolaszországi díszszemlén Mussolini kijelentette, hogy a látottak alapján teljes bizalommal van az olasz hadsereg felkészültsége iránt. Meg kell mutatni az erőt, akkor nem lesz semmi baj — mondotta az olasz kormányfőnök. A gyakorlatokon részt vett csapatok zöme a Brenner előtt maradt.

Az Evening News távirata szerint az olasz Szómál-föld kormányzója elrendelte a továbbításra kerülő hírek cenzuráját.

Ottawa, augusztus 31. (Rador.) A kanadai kormány utasításokkal látta el nép-

szövetségi megbízottait, amelyeket így lehet összegezni: „Az egyedüli háború, ami bennünket érdekel, a béke érdekében folytatott háború.”

Nagy meglepetés Amerikában az abessziniai koncesszió miatt

Washington, augusztus 31. (Rador.) Tapasztalt szakértők attól tartanak, hogy kapcsolatban az Abesszinia által egy angol-amerikai konzorciumnak adott koncessziókkal bizonyos komplikációk merülhetnek fel. Mégis azt hiszi, hogy az Egyesült Államokat nem vonják be a jelenlegi nemzetközi komplikációk sodrába, mert Amerika petróleumérdeklőségei Abessziniában nem jártak akadállyal a semleges-

Az erdélyi szászok és a „zsidó lapok” híradásai

Mi történt a sibiui Sura-Mare községben és mire tanítják a zsidóságot az események

Sibiu, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A sibiui Sura Mare községben történt eseményekkel napokon keresztül foglalkozott a bucaresti sajtó, amely kapcsolatot igyekezett teremteni a suramarei rebellió és Friedrich Weber, a kiutasított náciügységi hitlerista szervező tevékenysége között. A romániai német sajtó és különösképpen az erdélyi szász lapok túlnyomó része ebből az alkalomból felfokozta a zsidóság elleni nehezen kvalifikálható durva hangon írt és hazug feljelentésekkel telített cikkeit. A Cernowitzi Tagpost, vagy a Sibiuban megjelenő Deutsche Zeitung köpködésein nincs mit csodálkoznunk: ezek még a Streicher-féle Stürmert is igyekeznek túlszárnyalni. A kórushoz azonban a legutóbbi események alkalmából az általában mérsékelt és komolyhangú Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt is csatlakozott, mégkevésbé elviselhetővé téve az erdélyi szászok és a zsidóság közötti amugy is sajnálatosan megmérgezett atmoszférát.

Ez készlet bennünket arra, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozunk. Tárnyilagosan meg kell állapítani, hogy a surai eseményekkel kapcsolatos híradások nem feleltek meg a valóságnak, sőt tény az, hogy előfordultak csendőrbatalítások az gyébként békeszerető és munkája után járó szász paraszttal szemben. A suramarei eseményekkel kapcsolatosan forgalomba került hírekért az erdélyi szász sajtó a zsidóságot vonja felelősségre és az általuk zsidónak tartott Dimineata és Adevurul című lapokat burkoltan a Dnyeszteren túli kapcsolatokkal is meggyanúsítja. Természetesen nem áll szándékunkban e lapokat megvédelmezni, mint ahogyan azt az Adevurul és Dimineata nem szorulnak a mi védelmünkre. De nem értjük azt az abszurd gondolatot, amely minden lapot zsidónak minősít, mihelyest az nem evez az antiszemitizmus vizein. A Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt eddig élesen harcba állott a fenti két hitlerista organummal

Nem piperesszer hanem gyógyszer az EGGER PETROL Meggyógyítja a hájkorodást és hajhullást

ségre vonatkozó javaslat elfogadásakor sem. Sokan kommentálják azt a halogatóst, amit Roosevelt a semlegeségre vonatkozó javaslattal csinált. Jólértesült körök nem adnak semmilyen magyarázatot ennek okáról.

Borah szenátor kijelentette, hogy a abessziniai koncessziók megvásárlása kormánykörökben nagy meglepetést keltett. Nem nézik e körök jó szemmel, hogy amerikaiak olyan területen csinálnak üzletet, amely rövidesen háború színtere lehet. Ha magánvállalatok pénzüket zavargó területeken helyezik el, azt saját kizáratkra teszik.

A petróleum az abesszinia

Rol abo kia

tyilt harc

London, szeptember 1-én jelentés szerinti angol külügyminiszter angol követet, a szerződés létrejöttéről csak tartalmát Londonban van arra is, a zarral, hogy a s megkötéséig a bontsa fel.

Ezzel kapcsolatban hogy Eden magávan ba az addisabebai jelentését a köztársasági Lansbury, a miniszter, hogy helyesül álláspontját, hogy amerikai társaságnak léptetését Abesszinia politikusa annak a zés, hogy az amerikai álláspontra helyezkedjen.

A Matin beavatótást szerezte, hogy lepetése az angol-amerikai koncessziókat nem tettették, hanem az Observer heten mostani időpontban angol-amerikai nafta- és bitumkoncessziót. A közhíra lehet elosztva.

A Sunday Times császár Lencsének tette ki a hatja Franciaország

A Sunday Express zsidós létrejötté a nehezíti. Az angol más, mint hogy szerződés életbeléptetése.

London, szeptember 1-én politikai aktuális mondott. Annak sz hogy Anglia ne a népszövetségi al fegyvert kell fogadni a nemzetet.

Ugyancsak a telia összes templon a békéért.

London, szeptember 1-én (Bahama) lentés szerint a gyűlésen határozat szerint mindenben mányának az olaszban folytatott politikai

Amerikai zsidók

Washington, szeptember 1-én körök egy tekintetű ügyét, mint amely vonni az Egyesült

